

310200

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9

జెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది సోమవారము

No. 175

నంపుటము ౯

మంచు భి నా మ సంచ ర ము, కార్తీకమాస శుద్ధ దశమి గం.

నంచిక ౧౭౫

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దరూపినిగల మాయమందుగాక, కలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

వెలసలభము!

బహుమందు!!

ఎటువు, వసువు, తెలుపు

బహుమతి నొసంగుటకు నిండా అనుకూలము

ఇమిటేషన్ రాష్ట్ర శిల్ప సభను బంగారుచే అందముగా కట్టబడిన ఉంగరములు సిద్ధముగా నున్నవి. ఎట్టి నమూనా కావలసియండి. ను రు 10 లు మొదలు రు 25 లు లోగా చెల్లించిన పంపుదును. నలయవారు కమీషన్ ఆర్డరులు పంపవలెను. ఇది కోర్టిగా నున్నందున త్వరపడవలెను.
(371) ది ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్కెట్, నగర్తపేట, బెంగళూరు సీటీ.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడవలసినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది.

లక్ష్య సోపానశోష్య సోమవారపేట, మార్కెట్.

2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. నీరల దడకబుడ్డలు పంపకొరదను.

బాలరామచంద్ర, శివరామ, చిక్కడి శెట్టాగారు.

3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుడ్డు వెంటనే పంపకొరదను.

ఎన్. ఆచ్యయ్య, స్కూల్ మాస్టరు కిరీగనూర్, బెంగళూరు.

సారస్వతానవము విర్యాధులకు, శ్వాసవాయులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంశ్లిష్టులకు, వారు, పితృ యశశేల మొదలు సంబంధమైన పరిలవారి పాలిటికి సంకేతము.

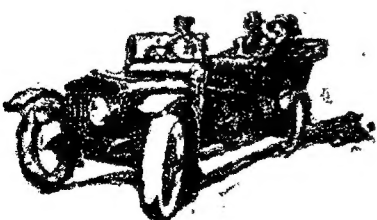
20 దినములకు నరబోపు బొమ్మ నెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు చేరు.

ప్రాంచి ఉక్కిను, నెం 381 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు. వి. పి ఆర్డరు మద్రాసు నుండి పంపవలెను.

పాత్యపు వెంటిటాచుల పండితులు శ్రీ శీతారామ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

301-594

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, షో మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేటు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

జ్యోతిషము

మీ జాతక మైనను వయస్సు నామ మైనను పంపుదు. ఒక సంవత్సర ఫలము గాని పూర్వజాతకము గాని కలిలో చెప్పబడిన కైమిశ్యాది గ్రంథములచే నుద్వల విచారణచేసి రుజు విచ్చినట్లు శాస్త్రసమ్మతిమగ్గా తయారుచేసి సరసమైన ధరలకు వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి,

శేనునూరు, అంబాజి పేటపొన్ను, గోదావరి జిల్లా

చాటుపద్య మణిమంజరి - ద్వితీయభాగము

వెల రూ 1-0-0. శ్లేష పేజుల ప్రతి రూ 1-10-0.

మూర్ఖాశ్వు ముచ్చట - వెల 0-4-0.

అద్రెసు:—మణిమంజరి మేనేజరు, తిరువల్లిక్కాణి, మద్రాసు. (142)

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

కింది గురించి 28-7-21 తేదిగల "ఆంధ్రభూతిక" యిట్లు వ్రాయుచున్నది. "హిమన్యు ఆస్మయిట్లు" ఇత్యది సర్వజనోపయోగకరమగు పుస్తకమాణికము. ఇందలి ప్రతివిషయమును ఆమూల్యము. జ్యోతిషములమని ప్రబలమందించు మాయాచలము పదులు, పాతికలు సమర్పించి వారు చెప్పెడు కల్లమాటలు నమ్మి మోసపోవువానికిది కల్పతరువు. ఇతరులచేయ మేమియు చక్కరలేకుండ జాతకము, జన్మవత్సరము మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏనెల కానెల కలగగల భవిష్యములను ఎఱివెట్టుకు వారు జ్యోతిషముగ చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని బాగుగ బోధపడునట్టి యాగ్రంథరాజము అతిసులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. మరణకాలమును నిర్ణయించుట, మార్గచూడకాదులను బట్టి శుభకార్య ప్రాంథమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవితమునకు చేయవలసిన పనులు నింగు వివరింపబడినవి. ఒకరినొకరు మరణములేకుండ తెలియజేసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవనుట తిథి యొక్క గాదు." దీనివెల పోస్టుభర్తలముగాక రూ 2-0-0. ప్రీమియర్ ఎస్ట్రోలాకల్ బీక్, బోడవం, రికాబపల్లింజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(218.63) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగాడి, యోక్ష్మీ హస్తాశుధము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మధ్యకాశ్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికానాటి చీటాకే రికానాలు విచ్చిత్రవిద్యవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనస్సుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనుతో గుమ్మాయగుట్ట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట ధూమివైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచ్చిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రక తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుద్యుక్తముగా మేజిక చేయగల గ్యారంటీ యిచ్చుదున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపగుడు. ఆర్. జనార్దనసంనాముడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

ముఖ్యగవనింపు (2942)

మోగ్గితాపత్రములు
(1) నేను 5 సంవత్సరములనుండి వికలమి తయవ్యాధి బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళల ప్రాణముకూడ విడిచిపోయినది. కాశిపట్టణములో నుండు, ప్రుద్ధా మెడికల్ హాల్ వారిచ్చిన స్పెషల్ ఆస్ట్రోక్యూర్ అని దివ్యవ్యాధిమును నేమియును చేకనే నేను ఇప్పుడు నడచు వ్యాధితో సాఖ్యముగా నున్నాను. వెంగళూరు } ఆర్. ఎన్. చిట్టి 4-8-20

“స్వరాజ్య” సిరాబిళ్లలకు

పోల్ ఏనుగులు కాలమిమితి వలయు (841)
 1911 సం. నవంబరు నెల 30-వ తేదీతో ఆఖరు కది.
 ఇప్పుడు అందరికీ పంపించును నీరా లన్నిటిలోను అతిసరస
 మైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర ప్లాబాక్ 6 గ్రోనులు
 0-14-0, 12 గ్రోనులు రు 1-8-0, 36 గ్రోనులు రు 4-0-0,
 ఎబాపు 6 గ్రోనులు రు 1-12-0, 12 గ్రోనులు రు 3-4-0,
 36 గ్రోనులు రు 9-4-0 పోల్స్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు వేరు.
 Swaraj Ink Factory,
 173/3 (7) Cornwallis Dtseet, Calcutta.

మొదటి పాఠము

కవికాజ్ఞానము - చాతురులు

కవికాజ్ఞానములు.

అర్థసాధనములు చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యములు.

మొదటి భాగము కవికాజ్ఞానము ప్రాశస్త్యము.

వి. మొదటి భాగము అండ్ లో

కవికాజ్ఞానము అండ్ లో కవికాజ్ఞానము.

మొదటి భాగము. (గోపానాథులు)

మొదటి భాగము అండ్ లో: "మొదటి భాగము" మొదటి భాగము.

స్వర్ణాక్షి దీపములు

 ఇది కల్పితేని ఇత్తిడిచే హిందు
 దేశ శక్త్యాగారమునందు చేయ
 బడినది.

దీనిలో రెండు క్రొవ్వవత్తులను
పెట్టుటకు మొరలుగలవు. వ్యాకింగ
వి. పి. ఖర్చులతో సహా 1-½ ధ
ర్మ. 10-4-0 లు మాత్రమే.

క్రోశ్యవత్త్రి మొరలు శేకుం
ఊమవత్తుల నుండు మొర కాప
సినవారు వివరముగా తెలిపిన
ప్రకారముగా తయారు జే
పంపబడును.

ఎస్. మోహిద్దీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ అందుకో
ఫర్మి చర్ మేక్లు, సర్కారావువేట
క్రొత్తపాపు మేలైన గృహకాపకరణములు
ధరలు సరసము, ఒకసారి ఉద్దరునుపంపి
పరీక్షించుకోరెదము

ఆటపచ్చ క్యాష్ వాను వేయబడిన క్యాంపు మంచము	1-కి ధర రు 14/-
సాధారణ క్యాష్ వాను వేయబడినది	1-కి ధర రు 12/-
మంచమునకుతి నిననంది	1-కి ధర రు 1/-
పరదాలు, కోడులు, దారము	1-కి ధర రు 1/8/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపు ఈజీ టెర్రి	1-కి ధర రు 7/-
(వాతపలక	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపుకుర్చీ ఇనుప ఆర	
ముల్లో నవా	1-కి ధర రు 4/-
క్యాంపుకుర్చీఆరముత్తమండా	1-కి ధర రు 3/4/-
క్యాంపు ఇనుపస్తూలు	1-కి ధర రు 2/8/-
క్యాంపు ఇనుపపోల్డింగు మేజు	1-కి ధర రు 8/-
క్యాంపుకుర్చీ	1-కి ధర రు 4/-
పూక (రాకింగు) కుర్చీ	1-కి ధర రు 6/-

వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికై వా రు 0 రు-0.
వి. పి. అందు కో. అయ్యు లేదనుచు, పేరిడే. నెల్లూరుజిల్లా

శుద్ధస్య దేశి ఔంగుత్తూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జురేపిరలు, కిరీగలు, రవికలు, రమాళ్లు, దావణీలు, హువళ్లు, సాదాజాకెట్టుకడ్డలు, గొనుకడ్డలు మొదలగునవి
 రరమాపిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకపప్పు, కనుపుపప్పు, ఎలుపు, రోజా, అకాశేంద్రం, ఆరంజిరంగు, మేఘురంగు,
 క్షీరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆర్యు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ:—ఒకసారి అర్ధరయిచ్చినవారు తప్పక ఎప్పుడును మాకే అర్ధరయపంపుదురు.
వివ: మలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి అండు బ్రదర్
పాను బాక్స్ నెంబరు 55. కటుజివీ వ రక్షణ, చాక్. బెంగుళూరు

జాబులు.

అనంతపురమండల జాతీయసంఘము.

౧౯౨౨ వ సంవత్సరము నవంబరు నెల ౧౯ తేది ఆదివారము పగలు ౧౨ గంటలకు ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘము సాధారణసమావేశము తాదీపర్తిలో మండల సంఘకార్యాలయమున జరుగును. ఇదివరకు ఆధ్యక్షులుగానుండిన శ్రీయంతి పి. వెంకటేశ్వరగారు ఆధ్యక్షపదవికి ఇచ్చిన రాజీనామాను యోచించుటయు, అది అంగీకరింపబడునోదల వారిపానేయిరవలెను ఏనుగు కొనుటయు మున్నగు ముఖ్యమైన విషయములు చర్చింపబడును. మండలసంఘసభ్యులందరు తప్పక దయచేతు ప్రార్థితులు.

జె. నాగోజరావు.

సెల్ కార్యదర్శి.

శ్రీఆంధ్రరాష్ట్రపాఠశాలపాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యయ సంఘము.

లోకలు బోర్డుకింది ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యయ లకు ఒకట్రయండు 20/- ఎలెమెంటరీలోయరు 20-25/- 30 పాఠ్యరు 25-25/- 35 ఉపాధ్యాయుల సంవత్సరము 5/- గ్రాంటుస్టాన్ ఫిక్సెడు అల్లమెన్ 4/- చొప్పున జీతములు. ఈ యిరా లిప్సింపనగని గవర్నమెంటువారి ఆర్డరు నెం 1248 రు.డి 5.3.1922 తేదీని బారీ యిచ్చు తెలిసినది. ఇది బహు చిన్న మానేయెను వివిధ బోర్డులవారు తమ యుపాధ్యాయుల యెడ దయగలగజుచుకో - సామ్యుడని త్రోవపుచ్చెదరొ తెలియదు!! ఇది వనసంఘముల యాందోళన ఫలితము. ఇట్టి జి. ఓ. లిడెంబర్ కోన్స్ట్రక్టివ్ జంటప్రభుత్వ వ్యవస్థలకు గుటచే నిర్దేశములు ఉన్నవి. 13 నెల ఉపాధ్యాయుల సంఘములు తమ పని యొడదని యూరకుండక సదిరు. జి. ప్రాప్తియనను జీత ములు తమకు చేత బదులరజును గడుజక ప్రయత్నము సలుపు దురని నమ్మరున్నాను

ఉపాధ్యాయుడు.

నెల్లూరు మండలసభ

అక్టోబరు నెల ౨౯ తేదీని గండవరం స్వరాజ్యశ్రమము లోకోత్పాదక తాలూకాలోని వివిధ గ్రామములవారు సమావేశమై యాసంకల్పకము యాలూకాలో జరుగవలసియున్న సింహపురి (నెల్లూరు) మండలమహాసభకు ఆహ్వాన సంఘముగా నేర్పరచి యాంధ్రదీవిమయముల తీర్మానించుకొనిరి.

౧. ఈసంఘమునకు మాజీపాటి రామరెడ్డిగారిని ఆధ్యక్షులుగను, గూడా వెంకటాచలయ్య, లేబూరు నుబ్బరామ రెడ్డి, బొమ్మా శేషురెడ్డి, అల్లంపాటి రమణరెడ్డి, కోడూరు లింగారెడ్డి, కార్యదర్శులుగాను యెచ్చుకోవడమైనది. ఈమండల మహాసభను అల్లూరు గ్రామములో నవంబరు నెలలో జరగ వలసివట్టు యాసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

౨. ఈసమావేశసంఘము తిరుగ అల్లూరులో నవంబరు నెల ౧౯ తేది కూడి మహాసభ ఆధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుపనున్నారు గాన యాయండలములోని తక్కిన కాంగ్రెసు సభ్యులు లన్ని యు ఆధ్యక్షుని యెన్నికనగూర్చి తమ అభిప్రాయమును తెలుప గోరవలెను.

౩. సమావేశసంఘ సభ్యులకి రూ ౧౦-౦౦ చందా వసతు నకు మహాసభ ప్రతినిధులకు రూ ౦-౦౦ చందము వసతునకు చెల్లించవలసివట్టు తీర్మానించుచున్నారు.

బొమ్మా శేషురెడ్డి.

కార్యదర్శి ఆహ్వానసంఘము.

రాజమహేంద్రవరం సభ్యులు

1922 సంవత్సరము డిసెంబరు మాసములో గయాక్షేత్రమందు జరుగనున్న దేశీయ మహాసభకు రాజమహేంద్రవరము (బస్తీతో కూడిన) తాలూకా లోపున ప్రతినిధులను యెచ్చుకోవలయు నుగాన ప్రతిభులుగా వెల్లడించినవారు యాంధ్రదీవిమయాలలో దరఖాస్తు పత్రములకు పూర్తిచేసి రు ౧౦-౦౦ ప్రవేశ రును మతో యీ కార్యాలయమునకు నవంబరు 1౯న లేచి లోపుగా వసపరవెను.

దరఖాస్తు నామము దరఖాస్తు శత్రుమును భవపరచు మీ తా దాద్రున కర్తవ్యము 1522 సంవత్సరములో ౦-4-౦ చెల్లించి కాంగ్రెసు సభ్యులు అయినవారై యుండవలెను.

అధ్యక్షి దరఖాస్తుపత్రము యాంధ్రదీవిమయాలలో యుండ కలెను.

1 వేరు, 2 తండ్రిలేక భర్త, 3 ఏసంఘములో, 4 వ్యభిచారు, 5 వయస్సు, 6 కుటుంబ లేక మతము, 7 వృత్తి, 8 శ్రీయంతి పురుషుడా, 9 తాను కోరు నియోజక ప్రదేశము, 10 తాను యేసంఘములో సభ్యుడో శసంఘములో మరియొకరి సభ్యుల సంతకము, 11 తన సంతకము.

రాజమహేంద్రవరం } బహుజనోన్మేళ సీతారామ }
కాంగ్రెసుసంఘము } మామిడి లక్ష్మీవతి }
రాజమహేంద్రవరము } రాజమహేంద్రవరం తాలూకా }
కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు }

అంటుదోమమునకు స్వరాజ్యమునకు సంబంధముగలదా?

అంటుదోమము పోనిదే స్వరాజ్యము రాదని మహాత్ముని అభిప్రాయము; దేశీయ మహాజనసభ తీర్మానించెను. అయితే మనదేశములో చాలామందికి, అస్పృశ్యత లేనిదే స్వరాజ్యం రాదనడానికి వీలులేదని చాలామంది అభిప్రాయపడుచున్నారు అనగా అస్పృశ్యతకు, స్వరాజ్యమునకు ఏలాటి సంబంధము లేదని మనరాజకీయ జేత్రల అభిప్రాయమై యున్నది. ఇటు గెలవి రచ్చగలవుమని, మనలో లోకోక్తియున్నది. నీకంటెలో యున్న దూలమును తీసివేసకొని ఇతరుల కంటిలోనున్న నలు నును ఆక్షేపించుమని యేనుక్తియు చెప్పెను.

2. మనదేశములోని 7 కోట్ల నివాసులకు, అంటరాని వారుగా మనము ఉంచవలెను. మనకు స్వరాజ్యము కావలెను కాని అంటరానియున్న భారతీయులను విశేషములు అన్య కష్టములు పెట్టుచున్నామని మనము మొఱపెట్టుచు స్వరాజ్య మునకై ఆందోళన చేయుచుందుముగాని మన స్వగృహములలో యున్న మన తోడి సోదరులకు మన చేతిలోయున్న సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమును ఇవ్వవలెను.

మనలో చాలామంది లోలాపల భూస్వామ్య పరాయణులుగానుండి వైకి మహాత్ముని అనుసరణలకై నటించుచు అంటుదోమము "పోవాలే" అని ఉపన్యసింపింపి యేగాని సత్ప్రయత్నముగా వీరి అంతర్యామను మహాత్ముడు చెప్పినట్లు తాము నమ్మితిమనిగాదు. లేక కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు తాము భయమై యుంటిమనియు కూడకాదు. ఇట్టి కపట వేషధారు లగు ప్రచారకులు నాయకులు స్వరాజ్యవాదలు, అసహాయ రక్షకులు మన రాజకీయ రంగమున ఒకరెద్దగూడక వెళ్ళుమంది ప్రవేశించి కాంగ్రెసు మూలతత్వములనే భగ్నము పలుచుచున్నారు.

ఒకజాతిలో విద్యలేకపోవచ్చును. భవముండదనుకొనుడు కాని ఈశ్వరనిర్మితమగు స్వాతంత్ర్యమును అడ్డుపడుటకంటె మహా ఘోరమైనది మతీయొకటిలేదు. లోకమాన్యులు యేమి చెప్పిరి? స్వరాజ్యము వాజన్యమగు. అని చెప్పియుండలేదా? స్వరాజ్యమనగా పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము. అటులే సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము ప్రతి జీవినీ జన్మనాకు. ఇది ఈశ్వర విధానము. ఇది కరమకవిలెమైనది. పిల్లకుడు వాయువు, త్రాగుటకు నీరు, తినుటకావలయు ఎట్లు ప్రతిజీవికి స్వాభావికములొ అట్టి నే మానవ స్వాతంత్ర్యము సర్వవిధముల స్వాభావికము అదే జన్మనాకు. అట్టివను పవిత్రమగు శ్వేచ్ఛను మనహిందూజాత మనందు మూతమే అణగిపోయి తన తోడి సోదరులకు బాని సలను తేసి తామును పరాధీనులై వైషమ్యములొ పడెన ఈవలె ఇప్పుడు గింజుకొనుచు, దీనజాతుల అంటుదోమమునకు అనేక కురిర్కములు, అనేక వేదాంతములు చెప్పుచు దేశమును ఆఘోగతి పాటు చేయుచున్నారు.

కుసుమ వెంకటరామయ్య

రాయుడు గంగయ్య

నరాలస్వామి దేవేంద్రుడు

యెత్తెల సూర్యసాథాయణ

అదిమాండ్ర మహాసంఘము, ఏలూరు 27-10-22

చిత్తూరు ఆంధ్రరాష్ట్రమహాసభ

అస్పృశ్యతాసమస్య

మొన్న చిత్తూరు సభకు ఆధ్యక్షులైన శ్రీయంతి ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు అస్పృశ్యతను గురించి కొంత వివరిత వ్యాఖ్యానమును, వివిధభావమును ప్రకటించియున్నారు. వీరు సుప్రసిద్ధకల్పరాక్షసులు. జోశాభిమానమునీయును. సంఘ సంస్కర్తలు స్వాగత్యాగులు కార్యకర్తలు ఆంధ్రలోకమునకు చిరకాలవరచితులు. ఇట్టిజేతభక్తుని వాక్కునుండి ఎట్టి ఉపదేశ ములు ఇట్టి సందర్భముయందు వచ్చునోయని దేశమంతయు

చూడవలెనలకై వేచియుండు తరుణమున అస్పృశ్యతా సమస్య లేనిది స్వరాజ్యం రాదనడానికి వీలులేదు. అస్పృశ్యత తొల గించి న్యతమత్రమున పంచములు స్వరాజ్యసంపాదనకు తోడ్ప డతానినే నేను నమ్మును. తోడ్పడక పోగా శ్రమింభకము కావచ్చును. వీర్లు ముగా విచారించితే అస్పృశ్యతా నివారణము కంటే పంచముల ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుచేయవలెను ఆర్థికసర ము. అస్పృశ్యతా సమస్యకు అనగనరమైన ప్రాముఖ్యత ఇవ్వ నూడదు. అని ఇంకాయేమేమో చెప్పిరి.

7 కోట్లమంది సోదరులకు అంటరాని తనము తగిలించి సహజమైన పౌరకనాకులను భగ్నపఱచి, మనము స్వరాజ్య మును కోరుట వ్యాయమా? లేక మనగృహము చక్కచెట్టికొని మనము స్వాతంత్ర్యమును ఆక్షేపించుట ఉత్తమమా?

స్వామి వివేకానందులు ఇట్లు చెప్పెను. "ఇతరులకు నేస్పృశ్యతలని వారు తాము నేస్పృశ్యులు కావాలను. ఇం గ్గింపువారు మనకు సమస్తాధికారములు ఇచ్చినరజుకొనుము. అప్పు డధికారము వెంటనే చేతులలోనికి వచ్చి వారు ప్రజలను క్రిందికి త్రోచివైచి స్వాతంత్ర్యము నికృత. బానిసలకు బానిసలను చేయుట తీస్వాతంత్ర్యము కావలెను"

స్వామి వివేకానందులు చెప్పినది ముమ్మాటికి సత్యము. మనక్రింద బానిసలందరకలెక. అదియము నిర్మూలము చేయదు. మనకు స్వాతంత్ర్యము కావలెను. ఇది కేవలము విరుద్ధము.

పంచములు స్వరాజ్యమునకు తోడ్పడుట లేదనికే దేశీ యయద్యమములకు విముఖులైన దేశీయులు వీరికి నిఁంతరము పెట్టుచున్న కడగండ్లు తప్ప చేరుగాదు. అట్టి అపకారము శ్రోధము మతీయొజాతి నైనను జూపిన యెడల యెట్టిఫలితములు కలగనో చెప్ప శక్తియుగాదు. పంచములు, మాదిలు మొద లగు హీనజాతులకు విద్యలేదు. ఉచితమున విద్యనొందు లేదు. సామాన్య సహవాసములు లేవు. కేవలము వారు అట్టులు, నితి దూరులు. అజ్ఞానులు. అమాంకులు. ఎత్తు విడి చెప్పినను అట్లు నడచి మోసపోదురు. ఎరివి జూచినను అసహ్యక మెట్లగు. అవతల ఫాజరీవెల్లి బొట్టుజెంపి జుట్టుగొలుపు కొనుమన్న అట్లుచేయుదురు. ఇవతల వైరుధ్యము ప్రానించి తొనీ చేయు మని లేక దోషిచేయుమని చెప్పిన అట్లు నడుమును. దర్శిదబాధ తో క్రుంగిపోవుచున్న ఈ దీనలు ఎవరు చెప్పి వారి మోసము లకు లోనగుదురు. అట్టివారికి మన నిరంతరసేవ చేత మన యొక్క హృదయములు వారికి ఆర్పించి నమృతముగలిగించిన మన యెడలనే నుండును. మనయందే నమ్మకము కలుగును. వారు మనతో లేరన్న మనదేలోటు. ఇంతవరకు దీన జాతులకు మనము ఒక ఆవగింజయైనను చేసితిమా అను ప్రశ్న వేసుకొనుడు. మనము స్వరాజ్యము కొఱకు హీనజాతుల అస్పృశ్యత తొల గించుట శ్రేష్టమా? లేక మన తోడి సోదరులు గనుక అస్పృ శ్యత వాళసము గావించుట స్వరాజ్యము వచ్చినక, రాకున్న ను అట్లుచేయుట మీ భర్తృమనియా? విరోధలాక్షేపానికి ఆశ్రయ చేసియెడల నీవు మోసగాడవుగానా?

విద్యాలయములు స్థాపించుట, కోట్లకొలదిభవము వ్యయ పఱచి, వృత్తిచేపించి, పాలము లెప్పించి నిన్ను బారు లార్థిక సమస్య పరిష్కరించుటకు మనకద్ద భవము లదా? లేక నిన్ను జాతుల ఆర్థికసమస్య కష్టమా? వైసా భుక్తులేని అస్పృశ్యత పాటింప వలెనుట కష్టమా?

దర్శిదజేత తాండక మాడుచున్న యిక్కలమున పంచముల ఆర్థిక సమస్య పరిష్కారము చేయుట సాధ్యమగునా? అస్పృశ్యత తొలగించిన, కాపు, వెలు, గచ్చల్లి, చాకలి, ఈడిగ, భూర్లు, భోగం, దేంద్ర, సాలె, హొమ్మరి, మేది, కుప్పరి, యెలువలు, యేనాదులు గాతులకల వీరను అన్ని వృత్తులలో ప్రవేశించి తమవిద్య, తమబాగు, తమబిడ్డ, సమ సర్వస్వమును తోడిదేశీయుల స్వల్ప సాహాయ్యముతో తమ సమస్యలను అందజేసెదల సరిష్కారము చేసుకొందురు గనుక ఇన్నిటికంటెను అస్పృశ్యత నివారణము ఆర్థికపరమని శ్రీ మహాత్ములు చెప్పెను. ప్రాప్యజేతరులలో వివాదం తులు ఒకరు భవంతులు గలరు. పలుకుబడి అపాము. ఉచిత తానుచితము తెలిసిన నాయకులు లేరు. ఇట్టి సందర్భములొ ప్రాప్యజేతర సమస్యను, దీనిని అనగా, అస్పృశ్యతకును ముడిపెట్టుట కేవలము విరుద్ధము.

గనుక మనము దేశీయతతో అందజును కలసి అస్పృ శ్యతాప్రాజనివారణమునకు మనశక్తి లన్నియు కేంద్రీకరించి యొక్కొక్కరుడిని ప్రయత్నము చేయుటయే హమోత్తము.

మన సాంఘిక సమస్యములలో కేవలము విరుద్ధమై అనాదిగండి కత్తులు వెంచుకొని జోకోరంభముగా పోరాడుచు కటికిరి యుభియులును కలసి కర్మ ప్రపంచమునకు ఆశ్వస్త్య మును కలుగునట్లు కలిగించుచున్న హిందూ మూల్యాత్మక గమ్యేశము కంటే ఇది కష్టమగూర్చు. అందుయే మనచేతులొ నున్నదని విన్నవించు నున్నాను.

ఏలూరు, 27-10-22 } నెల్లూరికే వ్యవస్థాపక.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీ పట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి నుండి)

తాలూకాబోర్డు

అక్టోబరు 27:— బందరు తాలూకాబోర్డుకు చెందిన అనగా (1) దివి తాలూకా (2) మచిలీపట్టణము తాలూకా బోర్డులుగా విభజింపవలయు నని ప్రయత్నములు జరిగెను. కాని దరిమిలను దివిలో జరిగిన తాలూకాబోర్డు సభలో అట్టి విభాగము కొరదగినది కాదనియు, అనవసరమనియు తీర్మానింపబడినది. తాలూకాబోర్డులకు శ్రీయుత కె. వి. రమణయ్యగారును కె. బుచ్చయ్యగారును ముసగా మూడుసభలకు హాజరకానందున బోర్డువారు వారిని సముఖాయపి యిమ్మని కోరిరి. అందువై, ప్రెసెడెంటు-చివవారు వారి సముఖాయపి లను దాఖలుచేసి కొనగా బోర్డువారు శ్రీయుత బుచ్చయ్యగారిని తిరిగి కన్ఫర్మ్గానే సంవత్సరమునందు, కె. వి. రమణయ్య నాయకుగారిని కన్ఫర్మ్గా నుండుట కంగీకరించ మీలు లేదనియు తీర్మానించిరి.

స్వచ్ఛవిద్యార్థి సంఘము

వై. సంఘ వార్షికోత్సవము 21, 22 తేదీలను పాత రానున్న పేటలో మిక్కిలి విజయప్రదముగా జరిపిరి. మాపురమున నున్న రెండు బ్రాంచి స్వచ్ఛవిద్యార్థి సంఘములలోను పాత రానున్న పేటలో నున్న వానికి మధ్య కేవలం గాన కార్య దర్శిగానుండిరి. 21-వ తేదీన అనగా శనివారమునాడు ప్రొద్దు ననే భజనజేసి సాయంకాలము వారి భేదపుడగు మావతిని అగ్రాస శాధికరిగాజేసి సభజేసిరి. 22-వ తేదీన అనగా ఆదివారమునాడు ప్రొద్దున అనేకనుండి విద్యార్థులు కలిసి భజనజేసిరి. మొదటిదిన మున దావతూరి వారాయణ రావుగారు కుచేలోపాఖ్యానమును హరికథాసంఘమున తెలియజేసిరి. రెండవదినమున కెన్వె నృసింహ కాశ్రిగారు 'మానసభర్తయు' మీద మిక్కిలి విపులముగా ఒక గంటకాలము మాట్లాడిరి. మాపురమున జరుగుచున్న యిట్టిభల లోనేమి, సముదాయములో నేమి ఖర్చు పోయిందో వాడు చున్నారని తెలియజేయుట కెంతయేని సంతోషముగా నున్నది.

రాజమండ్రి నరహత్య

(స్వకీయవిలేఖరి)

రెండు మాసములక్రింద నిచ్చట జరిగిన నరహత్యకేసు విచారణ 24, 25 వ తేదీలలో జరిగెను. వుడ్ (వి. సి. యస్.) దొరగారు కేసును విచారించిరి. ప్రోసీక్యూటరు పక్షమున ప్రో సీక్యూటింగు ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ వె.కటారత్నంనాయకు గారు వాదించిరి. ముద్దాయిలపక్షమున వీరభుంట్ల లక్ష్మీనాసింహమూర్తి పి. అయ్యతలింగం, సోమంచి క్యాబులరావు, రెబ్బాప్రగడ నుబ్బారావు పాలెపు నుబ్బారావుగార్లు పీడర్లు గావనిచేసిరి.

6 వ ముద్దాయి లక్ష్మణాచారికి జబ్బుగా నండుటచే ఇరువురు కానిస్టేబులు అతనిని ఎత్తుకొని వచ్చిరి.

24 వ తేదీన యాక్రీంద సాక్షులను విచారణచేసిరి. ఆ క్రింది సరిగ్గ ఇన్స్పెక్టరుగారు మొదటిసాక్షి కేసు ఆఫ్ కీసుండా కనిపెట్టుటకు సరిచేసెనని ఆయన చెప్పెను.

క్రాసువీక్షి రిజర్వు చేసికొనబడినది. డిప్యూటీసూప ర్నెంటు నుబ్బారావుగారు రెండవసాక్షి. మండ నెచ్చలపాతి వెట్టిలో ఆవిషయముగూర్చి లక్ష్మణాచారి నాకు తెల్సెనని ఆయన చెప్పిరి. (రెండవ యనగా కల గుండెకాయ మున్నగునని వెట్టిబడినట్లు) ఎనిమిదవకట్టలో 27వ నెక్సనుక్రింద ఈ పద్ధతి సరికాదని ముద్దాయిలపక్షమువారు చెప్పిరి. అకుండన ప్రెస్విడెన్సీ కేసునకు మేమచ్చటనన్నామని ఆయన చెప్పిరి. తిరుయల్లెస్వ ప్రకారము చంపబడినవానితల, కాళ్ళుచేతులను ఛాయాపటము తీసికొనడ ఆయనచెప్పెను. 6 వ ముద్దాయి కుం దనుగూర్చి సమాచారము తెల్సినపుడు పోలీసు కస్టడిలో లేదని మాడ ఆయనచెప్పిరి. మొదటిముద్దాయి యగు చింతలూరి కృష్ణరావుగారు సోదరుడగు చింతలూరి లక్ష్మీనారాయణగారు మూడవసాక్షి. గత బాసానెలలో తనతమ్ముడగు కృష్ణరావు గారు బంగారముచేయు ప్రయత్నములో (Alchemy)నున్న

ట్టుతమకు తెలిసినదియు ఆటువంటిపనుల చేయరాదని మంద లించినట్లును లక్ష్మీనారాయణ గారు చెప్పిరి. కృష్ణరావు, గున్నేశ్వరరావు, కొచ్చర్లకోట రామరావుగార్లకు జాయింటు అప్పు లున్నవని మాడ లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి.

4, 5, 6 వ సాక్షులు సిద్ధినూరన్న, అయ్యల సోమన్న, కల్లపునీడి కత్తిరాజుగార్లు ఆయియున్నారు. వీరు చనిపోయిన వెంకటస్వామియొక్క బంధువుల మని చెప్పినారు. నూరన్న గారు వెంకటస్వామితమ్ముడు. సోమన్నగారు వెంకటస్వామి మామగారు, కత్తిరాజుగారు బావమరిది. వినాయకచితికి 15 ధినములక్రిందట వెంకటస్వామి స్వగ్రామమైన బోడవనపర వచ్చినట్లును, రాజమహేంద్రవరం వెళ్లి 1, 15 దినములలో తిరిగి అచ్చటకు వచ్చెదనని చెప్పి కయినమై పోయినట్లును తిరిగి రానట్లును ఈమఱుగు సాక్షులు చెప్పిరి. తమకు చూపిన ఛాయా పటములోని తలకాయను గుర్తించి అది వెంకటస్వామిదే యని ప్రకటించిరి.

7 వ సాక్షి ఘనేశ్వరపు సోమలింగాచార్యులు గారు తమను మున్నగు భాగములు కల మండన త్రవ్వినపుడు తమ రచ్చట నుండినియు మరునాడు యేర్పటుబడిన పంచా యితోలా తాముక సభ్యులమనియు పంచాయితీ రిపోర్టువై తమ సంతకము కలదనియు చెప్పిరి.

8 వసాక్షియైన మహమ్మదు ఇబ్రహీంగారు ఆ కుండను సివిలు సర్జనుగాయొద్దను తీసికొని కల్లి తిని చెప్పెను.

9 వ సాక్షి ప్రచారపు ప్రకాశరావుగారు తాము వెంకట స్వామిని చింతలూరి కృష్ణరావుగారిని ఎటు కదు మనియు వెంక టస్వామి కివరావుగారి నొకరియు చెప్పిరి.

10 వసాక్షి యెలూరిపాటి రామలింగకాశ్రిగారు ఈయన ప్రతిదినము గోదావరి యొడ్డున నున్న వల్లెల సత్య శారాయణగారి కలప ఆడితీలొ పరుండుచుండుననియు 26 వ అక్టోబరు ఉదయము గోదావరి ఒడ్డున మొండెమును తాను చూచితి ననియు చెప్పెను. తానును వీటికొందరు 'స్నేహితులు'న కళసి 28 వ అక్టోబరు రాత్రి ఒక సాహేబును కట్టుకొంటినియు 24 వ అక్టోబరు రాత్రి గోదావరి ఒడ్డున కూర్చునియుండగా మ్యునిసిపల్ లాంతరు వెలుతురున ఇద్దరుమనుష్యులను చూచితినియు వారిని ప్రశ్నించితిననియు అందులో నొకరు రెండవ ముద్దాయి యగు కొన్నలి రామచంద్రరావుగారు రనియు రెండవ పురుషుడు పాలెపు అగస్త్యరాజుగారి రతె సగుపడినదియు రాత్రి యిట్లు వచ్చుటకు కారణ మేమని యడుగగా తమబట్టు మెలపడె ననియు తమకుతొకట గోదావరికి పోయితి మనియు కొన్నలి రామచంద్రరావుగారు బదులు చెప్పిరిని తెల్పిరి. అప్పుడు రామచంద్రరావుగారి భుజముమీద బట్టల మూటకంటి మూట యొకటి యున్నదని మాడ ఈయన చెప్పిరి.

అంతటితో మరునాటికి కేసు వాయిదా వేయబడినది.

రెండవదినము

మొదటి సాక్షియైన అక్రింగు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరును దిరిగి ప్రోసీక్యూటరు పక్షమువారు పరీక్షచేసిరి. 21 వ అక్టోబరు రాత్రి ఆర్యాపురములో శ్రీ కొండేపూడి నుభద్రరావుగారి ఇంట్లో దొంగతనము జరిగినట్లును నుమారు 2600 లు విలువగల ఆస్తి పోయినదనియు ఈకేసు యింపాలోనుకాకి రిపోర్టు చేయ బడినదనియు ఈయన చెప్పిరి.

18 సాక్షియైన వైవనరీ శబ్ద మేస్త్రీలుగారు 6 వ ముద్దాయియైన లక్ష్మణాచారిగారు తనంతట కానే, అనగా నొకరి ప్రోద్బలము లేకుండగానే తన యెరుటవాజ్యాలము నిచ్చెననియు, చతురుగా తాము తన బాబూలమును బట్టి ఆచారి గారివైనే నేరము మోపబడ వచ్చుననియు అప్రూరుగా సభ నిని తీసికొనవచ్చు ననియు, లక్ష్మణాచారిని హెచ్చరించితి మనియు చెప్పిరి. అప్పుడాయన లక్ష్మణాచారి బాబూల మును చదివిరి.

లక్ష్మణాచారిగారి బాబూలములో నీక్రింది విషయ ములు గమనియములు. (1) 21 వ అక్టోబరు రాత్రి ఆర్యాపురము లో కొండేపూడి నుభద్రరావుగారింట్లో జరిగిన దొంగతనము వెంకటస్వామియే చేసినదియు, దానికి యిమ్ముద్దాయిల ప్రో ద్బలమున్నదనియు, దొరకిన ఆస్తిని పండుకొనుట విషయములో వెంకటస్వామిని, చింతలూరి కృష్ణరావు కొచ్చర్లకోట రామా రావుగారు, పాలెపు అగస్త్యరాజుగార్లను తగాదా పోసగిన దనియు చెప్పెను. (2) ఈ ముద్దాయిలందఱు కలసి రహస్యము గాసభచేసిబంగారమునతయారచేయుటనుగూర్చి (Alchemy) ఆలోచించిరనియు చెప్పెను. (3) 23 వ అక్టోబరు దీపావళి కొన్నలి రామచంద్రరావుగారికిదిలో గున్నేశ్వరరావు గారు కృష్ణ మిగిలిన ముద్దాయి లందఱును, వెంకటస్వామియు కలసి

సారాబ్రాండ్లు త్రాగుచువిలాసముతోగడపిరి. (4) ఆరాత్రియే నుమారు 2 గంటలకు ఆదిరియందే వెంకటస్వామి పూర్తిగ మత్తైక్కిపూర్తిగ మైమరచియున్నప్పుడు హాజరిగెను. (5) 5 వ ముద్దాయియగు సత్యవోలు గున్నేశ్వరరావుగారు ఆకోజుననే మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు 4 వ ముద్దాయియైన పాలెపు అగ స్త్యరాజుగారితో జాగ్రత్తముగా యని చెప్పిరి.

15 వ సాక్షియైన మేజర్ కేక్ సివిలు సర్జనుగారు తనయొద్దను తీసికొని రాబడిన మొండెమునుబట్టి చనిపోయిన వానికి 22 సంవత్సరములు నుమారుండు ననియు, అతడు వధింప బడె వనియు, మఃణమునకు కాలము మోపరేజి యనియు చెప్పిరి. 6 వ ముద్దాయి యొక్క పిల్లమెట్టిదని (ప్రశ్నింపగా వాతడు లక్ష్మణాచారి) నుభరిగములచే బాధపడుచు ప్రస్తు తము ఆసుపత్రిలోనున్నాడని చెప్పిరి.

అంతట కేసు 3 వ సభలకు తేసిక వాయిదా వేయ బడినది.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారి

కొక లేఖ

మీరు నూతనముగా యీ సదనికి వచ్చినట్లున్నదిగాన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు చరిత్రయును దాని పుట్టుక విషయమైన చరిత్ర యును కొంచెమైన తెలిసియుండకపోయిచ్చు ను. కాబట్టి ఈ వ్యాసము ను చదివి వెంటనే గుంటూరు జిల్లా 81 సంవత్సరపు కాంగ్రెసును జరుపుటకు ప్రయత్నపడుడు. గుంటూరుజిల్లా నాయకులలో అనాదివారు కొందరింకను నున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం దన్నుజిల్లాలలోను జిల్లా కాంగ్రెసులను మఖలోపుట్టి పుట్టులో నాశనమైట్లు అ.తరించిపోయెను. గుంటూరుజిల్లాలో మాత్రము 1892 సం|| జూన్ 29, 30 నుండి ప్రథమజిల్లా కాంగ్రెసు గుంటూరులో జరుపబడి నాటినుండి నేటివరకును అనిచ్చిచ్చముగా జరుగు చూచి ప్రజలకు ప్రబోధము కలిగించుచున్న గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసును ఈ సంవత్సరములో 10 మాసములు గడదినను తాముగాని తమ సహకారులుగాని యీ విషయమై ప్రయత్న ములుజేసికట్టు కాన్పించుడు. ఆంధ్రరాష్ట్రమున ప్రాణాధార మైన గుంటూరుజిల్లాలో ఈసంవత్సరం డిసెంబరునెలలోగా యేతాలూకాలోనైనా కాంగ్రెసు జరుగుటకు ప్రయత్న ములు కలిపి ప్రజలకు తాము గలిగించుటకును, జిల్లా ప్రజలకు కాంగ్రెసునం దభిమానము తగ్గ లేదని జూపి కాంగ్రెసు విధానముల ననన్వేషించుటకు అన్నిచారులనా రభిముఖులై యుండుటకు ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారిని అగ్రాస శాధికరిగా నెన్నుకొనులాగున చేయవలెను. మీరు పేక్షచేసి నవో గుంటూరుజిల్లాకు 80 సంవత్సరములనుండి వచ్చిన భ్యాతి ఈవత్సరములో సంత్వేషుగును. ఈసంవత్సరము అపరాధపు పన్నును గుంటూరుజిల్లా మొత్తముమీద పనూలుచేసి ప్రజల విక మత్వమును వెలిబుచ్చుటకు ప్రయత్నములు కలుపవలెను. కొందరు ప్రజలుమాత్రమే యీపన్ను చెల్లించవలయునని, తక్కినవాంలు చెల్లించ నక్కర లేదను పన్ను మెంటువారి ప్రకటనలకు, అసహాయోద్యమము అడుగంటిపోవును. జిల్లావారంతా వారి వారి కక్కిరించి ధరించి ఈమొత్తమును రు 75000 లు చెల్లించిన యెంతయో వాసుండును. ఈ విషయమై పూర్తిగా కాంగ్రెసు రెన్నులో జర్పించవలయును గాన వెంటనే ప్రయత్నములు చేసి డిసెంబరు 15 వ తారీఖులోగా కాంగ్రెసు జరుగులాగున చేయుటకు ప్రారంభించుచున్నారము.

(గుంటూరు వైశ్యశిఖామంకి)

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ.

సభాకార్యక్రమమునకు సంబంధించిన నియమములకు

సవరణలు గావించబడుట.

వైశాఖసభలో ఒక పర్యాయ మొకవిషయమును గూర్చి తీర్మానము గావించబడిన పిమ్మట నదేవిషయముపై 6 నెలలై నపిమ్మట తీర్మానము లేవచ్చునను ప్రొ.డింగ్ ఆర్డరు. సవరణ 5 హెచ్చుటతో సభలో సంగీకరింపబడినది. ప్రభుత్వము వారు మొదటితీర్మానము తరువాత 1 కంటే వరకు నదేవిషయము పై తీర్మానము గొనిరాదని సవరణ నుసపాదించిరి గాని అది వీగిపోయెను. జెయిలు కమిటీ వారి నూచల ననుసరించి తగినంతమంది ఆసభి కారులను జెయిళ్ళనుదర్శించుటకునియమింపవలెనను తీర్మానము హోంమెంటుచే నామోదింపబడి సభ్యులచే సంగీక రింపబడినది.

వర్తకవిషయములు

మార్కము.

ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యము
హైకోర్టువక్తలు రిశీవరు, 117, ఆర్కీనియన్ వీధి,
మద్రాసు.

దేశీయ వార్తలు

ధీర్ఘరాష్ట్రీయ సభ

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షతన

పూనా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

అల్లరులు లేకుండా జరుగుట - అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షులను ఎన్నుకొను

గుజరాతు రాష్ట్రీయ సభ

విదేశవస్త్ర విక్రయనిరోధము

నిర్బంధిత గాంధీ మహాత్మా నీకు వందనములు

సింహళ దేశీయ మహాజనసభాధ్యక్షుని ప్రసంగము

మదర్లందు పత్రిక

మానవత్వపు కేసు

పాట్నాలో 28 వ తేదీన విచారణ జరిగినది. కొన్ని జయలు రికార్డు ప్రతిఘటన తెప్పించినవని కోరుటకు పాట్నా చట్టము 128 క్లక్కు క్రింద పాట్నా కలదిని ముక్తాయి వ్యాపార వారి వాదించెను. వానినిగూర్చి పాట్నా ముక్తాయి చర్యలల యనస్పెక్షరు జరిగెను. గతము కంపెనీని దరఖాస్తు చేయ బడెను. నవంబరు 7 వ తేదీన ఆయనద్యోగి హాజరుకావలెను. తేదా ఆ రికార్డు పంప వీలులేదని వ్రాసి యియ్యవలెనని. మేజ స్ట్రీటు వుత్తరువు చేసెను.

క్రొత్త ఉరుదుపత్రికలు

అబ్దులుబారీగారి సంపాదకత్వము

ఇస్లామీయులు అను ఉరుదు దినపత్రిక తాను సంపాదకుడుగా నుండి దానిని ప్రకటించెనని. 27 వ తేదీన పాట్నాలో భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యుడు అబ్దులు బారీగారు వ్రాసియచ్చెను. ఆయన అనుమానపత్రిక శ్రీకొరకు ఉరుదు భాషలో పాట్నాలో నవంబరు 1 వ తేదీనుండి ప్రకటింపబడెను.

శ్రీయుత వడ్డాది సీతా రామాంజనేయులుగారు

రాజమండ్రిలో ఆరెన్సు చేయుట

కసింకోట వాస్తవ్యులు స్వరాజ్యగీతము లను గ్రంథమును వ్రాసినవారును శ్రీయుత వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు గారు యువకుని 27 వ తేదీన రాజమండ్రిలో ఆరెన్సు చేసిరి. ఆయనపై 124 ఏ క్రింద కేసుచేసిరి. నవంబరు 8 వ తేదీన కాకినాడలో జిల్లామేజస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారణ జరుగును. స్వరాజ్యగీతములు వ్రాసినందుకు 8-9 నెలలక్రింద నొకసారి పీరిని తునిలో ఆరెన్సుచేసిరి. కాకినాడ జిల్లా మేజస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణజరిగెను. ఆగ్రంథమువ్రాసినది మీరేనా అని అడుగ వేసే అని ఆంజనేయులుగారు చెప్పిరి. తుమాపణచెప్పువనగా ఆయన నిరాకరించెనని అపు డాయనను శిక్షింపకుండా వదలి సీ యిపుడు మరల ఆరెన్సుచేసి 2ని కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కాంగ్రెసు 28 వ తేదీన మారు వ్రాసెను.

గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

విదేశవస్త్ర విక్రయ నిరోధము.

విదేశీబట్టల ఆద్యకమును నిరోధింపవలె ననతిర్మానము సంఘసభలో సామాదింపబడెను. కాసనసభల నిషేధకరింప వలెనను తీర్మానముగూడ సామాదింపబడెను. సభ్యులలో నొక్కరు మాత్రము ప్రతిఘటనగా నుండెను.

నిర్బంధిత గాంధీ మహాత్మా వందనములు

సింహళ దేశీయ మహాసభ

27.వ తేదీన కొలంబోలో పెరెరా కే. సి. గారి అధ్యక్షతన క్రింద అవసర సింహళ దేశీయమహాసభ జరిగినది చాలమంది సభకు వచ్చిరి. "స్వరాజ్యముకొరకును ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముకొరకును ఆంగ్లోభవము జరుపవలెను. సింహళమువారందరును ఖద్దరును ధరింపవలెను. చేతివగ్గుములపై వడుకునూలుతో బట్టలను నేయవలెను. గ్రామవాసులకు విద్య నేర్పవలెను.

గాంధీమహాత్మా! కారాగృహమునందున్న నీకు వందనములు. ఏ యుద్యమమును సరిగా కొన సాగించినచో భారతదేశమునకు ముక్తి లభించునో అట్టి యుద్యమమునకు నీవే జనకుడవని నీకు నేను నమస్కరించుచున్నాను. ఆ యుద్యమమువలన నీ దేశమగు భారతభూమినిమాత్రమేగాక మానవ ప్రపంచమునంతను నీ వుద్ధరింపదలచితివి గాన నీకు నమస్కృతులు.

తెనుకటి సింహళముగవర్తన చర్యలు ఏమియును బాగుండ లేను. అతడు మరల రానూడను" అని అధ్యక్షుడు నుడివెను. (వ్యరాజ్య).

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము రిపోర్టు

నవంబరు 8 వ తేదీన ప్రకటించబడును

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘమువారి నివేదికను నవంబరు 8 వ తేదీన ప్రకటించవలె నని కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను

పూనా కాంగ్రెసుసంఘము

ఎన్నికల విషయము

28 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగినవి. అల్లరులేమియును జరుగ లేదు. కాంగ్రెసువిధానమున మార్పులు కావలెనని కోరువారు ప్రతిఘటన వహించుటచే అల్లరులు జరుగునేమో అని తలచిరి. గాని కెల్కూరుగారి హితబోధనలన అల్లరులేమియును జరుగ లేదు పూనానుండలసంఘమునకు వి. డి. ఫటకు గారు అధ్యక్షుడుగాను డాక్టర్ గులాంధస్తగిరి, ఎకహాండీగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి. పీఠంధరును కాంగ్రెసువిధానమున మార్పుజరుగనూడదను పక్షమువారే. ఎన్నికలు నిబంధనల ప్రకారము జరుగుటలేదు. గాన ఎన్నికలను సాగి నీనుమని 240 మంది యొక ప్రకటనము చేసిరి. అల్లరులు జరుగకుండా బాహుదని 50 మంది వర్తకు లొకప్రకటనము చేసిరి. నిబంధనల ప్రకారము ఎన్నికలు జరుపబడుటలేదను విషయము నిజమే యెనును కావలెనని మీరును అభ్యర్థిత్వమును వదలగను గాని ఎన్నికల కభ్యంతరము కలిగింపనూడదని కెల్కూరుగారు ప్రకటించిరి. ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నికలు మాత్రమే జరుగునని కాంగ్రెసు దర్శి ప్రకటించెను. అభ్యర్థిత్వములను వదలుకొంటిని. ఎన్నికలను నిరోధించుట లేదని మోడీ, గుంబాలుగార్లు ప్రకటించిరి. ఓటర్ల కరును వెళ్లలేదు. కొందరు ప్రేతులు మాత్రమే వెళ్లిరి.

ధీర్ఘరాష్ట్రీయ మహాసభ

శ్రీమతి సరోజినీగారి అధ్యక్షతన

ధీర్ఘరాష్ట్రీయ మహాసభ ముజఫరునగరునను 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ప్రారంభమైనది. సభ్యావసం ఘాధ్యక్షుడు ముందరలాలుగాను స్వాగతోపన్యా మొనరిస పిమ్మట శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి సభ్యత్వరాలిగా నియోజించిరి. అంతటితో సభను నిలిపి విషయనిర్ధారకసభను జరిపిరి. రాత్రి 8 గంటలకు మరల సభ ప్రారంభమై 12 గంటలవరకును జరిగినది. మొదట బాతీయగీతములను పాడిరి. పిమ్మట సరోజినీగారు ఉరుదుభాషలో నువన్యసించిరి. ఆకాలిల సభ్యా గ్రహమును గూర్చియు కెమలపాపాగారి విజయమును గూర్చియు తొలుత వివరించిరి. ఉదాసీనతనుండి ప్రజలను మేల్కొల్పులు పుటకివి చెందును అనుకులములని నుడివిరి. కాసనసభలకు వెళ్ల నూడదను విషయమున దీర్ఘముగా ముచ్చటించిరి.

"కాంగ్రెసు విధానమున కొన్ని సవరణలను చేయవలె నని కొందరు సూచించుచున్నారని తెలిసినది. అసహాయోద్యమము ప్రారంభించుటకు పూర్వమున్న పద్ధతి నే మరల నవలంబింప దగు నని మనశాయకులలో కొందరు తలంచుచున్నారను. మీరుగూడ నటులే తలంచుచున్నారా? ఇక మీరు వాయకులను త్యజింప తలసినసమయము వచ్చినది. ఇపుడు యరవాడచెరసాల యనుప కమ్యుటచాటున బంధింపబడిన తనస్వీయే మీ రవలంబింపవలసిన విధానమును తెనుక నే నిర్ణయించెను.

ఒకవర్తమానంలోను స్వరాజ్యమును గడించెదనని గాంధీ మహాత్ముడు వాగ్దానముచేసెను గాని కొన్నివర్తకులను విడిచి చెను. మహాత్ముడు నిర్ణయించినరీతిని ఆవరకులను మీరు పూర్తి గా నెరవేర్చితిరా? వానిని నెరవేర్చలేదు. ఇపుడు విధానమును మార్చవలెనని ఆకారణముననే కోరుచున్నాను. అట్లు మార్చునూడదు. అట్లు మార్పులు కాంగ్రెసును దూపుమాపుటకు ప్రయత్నించుటయే యగుచున్నది. మీరట్లు మార్చినచో మీరు స్వరాజ్యమును బడెనుబాలరు. మీరు స్వాతంత్ర్యమును కర్పణ కాబాలరు. కొంద రసహజువాదులు కాసనసభలకు వెళ్లి అచట అసహాయసిద్ధాంతము నమలు జరుగ గొరుచున్నారు. మీరు కాసనసభలకు వెళ్లగోరవలె నిరభ్యంతరముగా వెళ్లుదుగాని అసహాయోద్యమముచేరు చెప్పి ఆచేరునకు కళంకమును తేకుడు. మిరవాదులకు సంస్కరణములందు కొంతనమ్మకము కలదు. అట్టి నమ్మకముతో వారు కాసనసభలకు వెళ్లుచున్నారు గాన అసహాయవాదుల మనుకొను మీకంటె వారి పద్ధతి బాగుగ నున్నది. మీరు అసహాయ వాదుల మని చెప్పుకొనుచు కాసనసభలకు వెళ్లగోరుట కేవలము కపటరత్న మగుచున్నది. అచేటికిని పొత్తు కును రదు. కాసనసభలకు వెళ్లుట మాత్రము అనుజవత వారాధించుట వంటిది. ఎల్లవారును దీక్షతో కడచే. కలచిచో నిర్మాణ విధానమునకే అభ్యధికావకాశము కలదు. ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు గడంగెన మందుచేని అది చాల పటిష్టమగును గాని దానికి ఇం ద్రియనిగ్రహణకై అధికముగా నుండవలెను. అది అచట టకు నిర్మాణవిధానమును నెరవేర్చు టత్యవసరము ఆకాలిల సత్కార్యమే మత్యంత ప్రశంసనీయము. అని సరోజినీగారు నుడివి వారిని చాల ప్రశంసించెను. స్వదేశీనిగూర్చియు హిందూ మహమ్మదీయమైత్రిని గూర్చియు చాల వివరించెను. మహమ్మదీయులలో నెవరో కొందరు తుంటకలు దురాగతముల కొన రించిరిని హిందువులు భూమ్యుదీయుల నందరిని నిందించుట అను చితము. కెమలపాపాగారి విజయము కలుగుటచే విశ్వ మహమ్మదీయ ప్రాబల్యము చేతురు నని హిందువులు కొందరు తలించుచున్నారు. అది చాల అవిశేషమును పీడికీకమును వెల్లడించుచున్నది. ఇట్టితలచే అవమానకరము. భిక్షాభ్యుపసర్య కొంచెమైనను పరిష్కరింపబడలేదని మహమ్మదీయులు గ్రహిం చుకలెను. అందు కింకను అధికమగు త్యాగముతో దీర్ఘ కాలము సంఘర్షణము జరుపవలెను. గాన హిందూమహమ్మదీయమైత్రి అత్యవసరము. ప్రపంచమునూ రందరును మిమ్ములనే పరికించు చున్నారు. అనియూజండును నుద్ధరించుట మీరై సాధారపడి యున్నది నేను సింహళమున కేగవును వామును హిందువులును మహమ్మదీయులును నూడకు వచ్చి భారతీయు లేమి చేయు చున్నారని నన్నుడుగ సాగిరి. ఈజిప్టు, విర్లండు, పోలండు, ఓర్స్రీ, డెకేనులవారు మనవంకనే మా మును గంధీమహాత్ము డెవరుని అడుగుచున్నారు. భరతఖండమే భజకు మార్గదర్శక మగునని కెమలు, లెనిను, జగులలు, డివెలరాగార్లు నేర్పించు చున్నారు." అని సరోజినీగారు నుడివిరి.

శ్రద్ధావంధస్వామి సభివదింపుచును ఆకాలిల సభివం దించుచును చెందు తీర్మానము లామోదింపబడెను.

అకాలీల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 3394 మంది అకాలీల అరెస్టుచేయుట

బేదారు అమరసింగుగారి ప్రకటనము - సుబేదారు సురాయనుసింగుగారితో తాసిల్దారును డిప్టీ కమిషనరును సంభాషించుట - ఆయనను అరెస్టుచేయుట

9కాలీల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 3394 మందిని అరెస్టుచేయుట

అకాలీ సిపాయిలజరికై క్రోలబడిన మోటారు లారీని పాక్వాట్యుడే ఆపుతు నడపుచుండెను. రెండవ ప్రక్కను చాల నవకాళ మున్నునుగాదే నడిచు కావలెనని బండిని ఆకాలీలవైకి తోలెను.

కోమటి అకాలీదారుల కార్యదర్శులలో నొకరి నిదివరకు అరెస్టుచేసిరి. ఇప్పుడు మరల రెండవ కార్యదర్శి యగు భాయారణజినుసింగు తిజవాడగారిని మాన్యురు హానానుసింగుగారిని (పాక్వా) గూడ 26 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి.

గోదండపురకోటకు మార్చుబడిన అకాలీలకు 24 వ తేదీ రాత్రి 2 గంటలవరకును కప్పకొనుటకు దుప్పట్లవీయలేదు.

సంస్థానాధిపతుల విగోధములు

నాభా, పాటియాల సంస్థానాధిపతుల పరస్పరవిరోధములు నడిచిపోయెను. ఈ పరస్పరమానవలన గురుద్వారా సంఘమునకు నష్టము కలుగుచున్నది.

జేహబాధకు పోనియకుండుట

27 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన సిపాయిలను ఆనాడు రాత్రి 11 గంటలు మొదలు ఉదయము 6 గంటలవరకును జేహబాధకు పోనిలేదు. వారిని మండదారిని నడిపించి గురక బాగునండి చివారంతవద్దకు తీసికొనివచ్చిరి. వారు రాత్రి 8 గంటలకు చివారంతవద్దకు వచ్చిరి. వారిలో కొందరు వృద్ధులుగూడ నుండిరి. చాలమంది ఫలాహంబస్తువులను చివారంతవద్దకు తీసికొని రాగా పాక్వాట్యులకు నువ్వోగులను ఒక జేబియ్యడకు నువ్వోగులను తెచ్చినవారి వీవులవై కొట్టి తెచ్చిన వస్తువులకు కార్తీతోత్రోసివేసిరి

తాసిల్దారు రాక

అజనాల తాసిల్దారు 22వ తేదీ ఉదయమునకు చిలేహాడను గ్రామమునకు వచ్చి అచట ఎవరు అకాలీలున్నారని లంబార్డులకు నడిగెను. 10 మందియున్నారని చెప్పగా వారివారు దేవరని అడిగెను. సుబేదారు సురాయనుసింగుగారిని చెప్పగా ఆయనను పిలువనడచెను. వారిట్లు సంభాషించిరి.

తా:- సుబేదారు సాచాయి, మీరు అకాలీలను గూడ చేర్చెదరా.

సు:- చేర్చెదను.

తా:- మీరు వారిని గురకబాటుకు పంపెదరా?

సు:- అది యొక సేవయిన అకాలీల పోగోరెదను.

తా:- మీరు కూడ వెళ్లెదరా?

సు:- వెళ్లెదను. గురుద్వారములన్నియు సంఘమువారి పరిపాలనకు లోబడువరకును నేను విక్రమింపను.

తా:- నేనుగూడ అకాలీల

సు:- మీరు అకాలీలయెవరో నిట్టి క్రక్షల నడుగకు. ఇట్టి కవలల వలన అకాలీల మోసపోయి.

తా:- మేము దొరతనమువారిలన పోషింపబడుచున్నాము. వారి అప్పునుతిరుచున్నాము

సు:- నేను తిన్నదానికంటే హెచ్చుగా మీరు దొరతనమువారి అన్నమును తినియుండలేరు. ఇకముందు తినబాలరు. మేము వారికోరికల రణరంగమున మాన్త్రమును ప్రవహింపజేసితిమి. వారివలన ఫించెను పుచ్చుకొనుచున్నామగాని మాకులవతధర్మములకు ముప్పువచ్చినపుడు మేమెట్లుచేసింపగలము.

ఈ సంభాషణ జరిగినపిమ్మట అగ్రామమునుండి అర్ధమ అకాలీలను సుబేదారు సురాయనుసింగుగారు గురకబాటుకు పంపిరి తాసిల్దారు ఒక కాగితమును ప్రవారిం బార్దాకు చేరిముద్ర వేయించి అత్యుత్సాహము కల్గిపోయెను.

నేను బాలల తెల్ల యువకులతో కలిసి వెళ్లెదను. మీరీ గ్రామముననే యుండవలెనని బేరాయతో బండి నిర్వహింపుడు తాసిల్దారు చెప్పి పోయెను. ఆ బాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు తాసిల్దారును డిప్టీ కమిషనరును ఇంకొక పాక్వాట్యుడకు నువ్వోగులను అగ్రామమునకు వచ్చి గ్రామవాసుల సందరిని పిలువ నడిపి సుబేదారును తిక్కినవారను వచ్చిరి. డిప్టీ కమిషనరు సుబేదారును తన ప్రక్కను కూర్చుండబెట్టుకొనెను. వారిట్లు సంభాషించిరి.

డి:- సుబేదారుగారు! మీకేమి కావలెను. మీకు గురుద్వారముల సంస్కరణము నిచ్చితిమి. ఇట్లును ఆలోచనలో నున్నది. దానిని గురుద్వారా సంఘమువారు హరించుటకు

లేదు. ఇక దొరతనమువారిలోప మేమున్నది. ఈ ఉద్యమములో వెళ్ల లగుకా రెండవను జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నాము. మీర క్యకపాయపారు లగుమారు దీనికోర కనవసరముగ నష్టకర్తముల ననుభవించుచున్నార. నిట్లు చాలకృతఘ్నులు.

సు:- మా మతధర్మమును మీరు ప్రహేళికపాలరు. 1857 లో జరిగిన విప్లవమున మిమ్ములను ఆపవనండి కాపాడిన నిట్లులము మేమే. జర్మనీయుద్ధములో మేము చేసినసేవ స్వల్పము గాదు మీరు వానినిట్టి వీలైనపుడు మరచిపోవుచుండురు. ఈ జర్మనురాక్షసులకారి నుండి మమ్ములను కాపాడుడని మీరు ప్రార్థించినపుడు నిట్లు మీరు మంచివారైరి. ఇప్పుడు నిట్లులు కృతఘ్నులైరి. మానిట్లులు బ్రిటిషువారి కంటెను కృతఘ్నుల?

డి:- ఈ గ్రామమునుండి అకాలీలను గురకబాటుకు మీరే పంపితిరా? మీరు కూడ వెళ్లెదరా?

సు:- ఇచ్చటనుండి వెళ్లిన నిట్లులు తమ మతధర్మములను కాపాడుకొరకు స్వేచ్ఛగా వెళ్లిరి. నేను గూడ వెళ్ళి గోరెనవో నన్నెవరును నిరోధింపజాలరు.

డి:- మీరెప్పుడు వెళ్లెదరు?

సు:- వాకిట్టు మున్నపుడు వెళ్లెదను. గురకబాటును మాత్రమేగక గురుద్వారముల నన్నిటిని వశపరుచుకొనుటకు నేనిపుడే వెళ్ళెదను.

ఈరీతిగా సంభాషణ జరిగిన వెనుక డిప్టీ కమిషనరు అసంతృప్తిగా వెళ్ళిపోయెను.

25 వ తేదీని ఇనస్పెక్టరు అగ్రమాలీభానుగారును ఒక నలుయినస్పెక్టరును చిదామగ్రామమునకు వెళ్ళిగొని అపుడచట నువ్వోగుల సురాయనుసింగుగారు లేరు. అత్యుత్సాహముతో ఆ బాడు సాయంకాలమునకు నువ్వోగులకు వచ్చి ఇనస్పెక్టరు ఎందుకు వచ్చెనో తెలిసికొనుడని లంబార్డులతో చెప్పెను. అంతట వారు వెళ్ళి అనుగగా వారికోగూడ నరకే వచ్చి ఇట్లు సంభాషించెను.

ఇ:- గురుద్వారములు మీవాక్కుని మీరు తలచినవో వ్యాధ్యులకారము వానిని రాబట్టెదగుమగాని బలవంతముచే నాకమింపకుడు.

సు:- ఇట్టివర్ష ఇప్పుడు నివ్వలము. మీరు వచ్చినవనిమి?

ఇ:- మిమ్ము అరెస్టు చేయటకు వచ్చితిని. మీరు 5000

రు. ల బామిన యిచ్చెదరా అరెస్టు చేయనా?

సు:- బామిన యిచ్చెను. అరెస్టుచేయుడు (స్వతంత్ర విలేజు కంటెనార్).

26 వ తేదీ అరెస్టులు

26 వ తేదీని 116 గురిని అరెస్టు చేసిరి. వారితో మొత్తము 3288 మంది జేరిరి.

సుబేదారు అమరసింగుగారి ప్రకటనము

ఫించెను సిపాయి (అకాలీల) ల మగు మేము జిరా, చీతా, అష్టకథాను, బర్మా, చీనా, మోర్చుఅగ్రికా, పోదను, ఈ జిల్ల, పారకీకము, మెసహామేయూ, తెలస్తీను, గాలిగోలి, రహ్య, ప్రాన్సు, మన్నెగు వనేకజేతములలో బ్రిటిషు దొరతనమువారిపక్షమున యుద్ధము చేసితిమి.

ప్రాన్సులో అనేకవేలమంది నిట్లుయోధులు మంతునిశ్చయించిన కంధకములలో అనేకరోజులు నిలచియుండిరి. మెసహామేయూలో యుద్ధములో ఉన్న 185 డిగ్రీలకు రక్కలేదు. ఒక్కరోజున నోరెండి 185 గురు నిట్లులు చనిపోయిరి. అచ్చటగూడ మేము యుద్ధము చేసితిమి మృత్యువాపెలు, ఇచ్చెనులలో మేము జర్మనులతో ఎదుటబడి నన్నెలలో బహువాహినీ పోరితిమి. తొలివో విజయములై క్రొవీ కొనిరచ్చుచున్న జ్యోతుల నిరోధించుట దుర్బటము. కుటలు ఆమాకాలో సుభరా లన్నియు నిలచిపోయినపుడు ఒంటిపాటున చిక్కిన మేము అనుటకు గుర్రముల కంచరగాడిదల మాంసము తప్ప మరెమియు దొరకనినెలలో మేము శత్రువులకు లొంగుకుండ నిలచితిమి. ముగ్గు 24 గురికి గాయములు కలిగినందున యిక యుద్ధము చేయ నవచ్చునని వారికి ఫించెను యచ్చిరి. ఒకనికీ కాలు తెగిపోయినది. ఇద్దరికీ అంధత్వము వచ్చినది. మూలో అందరికీని యుద్ధవశము తియ్యబడెను. సిపాయిల తిరుగుబాటులో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గజగజలాడిన నమాయము నుండియు యుద్ధములలో వారికి తోడ్పడిన పిరటటుంబులకు మేము వేరియున్నాము.

నాన్నానాహత్యలు

ఇట్టిసేవ మేము చేసినను గురుద్వారముల యుద్ధమును ప్రారంభమైనది మొదలు ఉద్యోగుల భావముమారు ప్రతిహులముగా మారిరి. నాన్నానాహత్యలను మేము చూచితిమి. మరవిషయములలో కల్పించుకొన వని వాగ్దానము చేసిన ప్రభుత్వమువారు కృపాబులను నల్లకలపకాలను స్వర్గదేవాలయము తాళము చెవులనుగూర్చి చేసిన చర్యలను మేము చూచితిమి. మావానిని కారాగృహములందుంచి వారు నిష్కారణముగా బాధించిరి.

గురక బాగు

గురక బాగువిషయము వీని నన్నిటిని మించిపోయినది. మా సోదరులను చాలదారులముగా కొట్టిరి. వారి గడ్డములను జాట్లులను పట్టి లాగిరి. పూజ్యులగు మాగురువులను దుగ్గాచలాడిరి. వ్యాధికాసనయకు పేరట పోలియును నొద్ద స్వముల నొనరించిరి.

కారాగృహమే స్వర్గము

ఈ రీతిగా మానవాళి క్రిని కనిపించు వారు జరిగిండుటచే మేము మాగురువులపట్లను గురుద్వారా సంఘముపట్లను మాకు గలగాఢభక్తిని మానవచ్చితిమి. మాసోదరుల కిదివరకు చూపిన అభిమానము నిపుడు మాకుగూడ పోలియును చూసిరి. మమ్ములను దిగండులచేసే జరిగింది. రాత్రి 11 మొదలు ఉదయము 6 వరకు మలమూత్రములకు గూడ పోనియరైరి. ఇకనిట్టి మామృతులు మాచేతులకు సంకల్పముగూడ తిగిలించెదరు. మా జేచాలయములను దుర్భాగ్యులగువారి స్వాధీనమునుండి కప్పించుటకు మేము ప్రయత్నించి ఇట్లు కారాగృహములకు పోగలుగుట అవ్యష్టమే అని మేము భావించుచున్నాము. అట్టి కారాగృహములను మేము స్వర్గములుగా భావించు చున్నాము. (స్వరాజ్య).

మహాంతుల వివరములు

జాదానీలు, నిర్వాలాలు, నేవార్డులులని మహాంతులలో మాడు తెక లున్నవి. వారిలో నిర్వాలాలు చాల నిద్రాధికులు. దీపాళికి మహాంతులందరును అత్యుత్సాహము, సమావేశమయ్యెదరు. ప్రయోద 9 నాడు నిర్వాలా మహాంతుల ప్రధానగురువు మహాంతు బుధసింగుగారు అత్యుత్సాహము నువ్వనించిరి. మాకును అకాలీలకును చరవగురువే జనకుడు గాన మేము అకాలీలతో జేరవలెనని యామహాంతు చెప్పెను. దీపాళి పండుగలోపల నీనమగ్యను నిర్వాలా చేతువలెనని ఆయనను ఎల్లవారును కోరి. మేము అకాలీలతో జేరదమని నిర్వాలాలు చెప్పిరి. 27 వ తేదీని అత్యుత్సాహముండి గురకబాటుకు వెళ్ళిన జరతో మూర్ఖింగు అను నిర్వాలా మహాంతుగూడ వెళ్ళెను.

27 వ తేదీ అరెస్టులు

27 వ తేదీని 124 గురిని అరెస్టు చేసిరి. మొత్తము 3394 గురిని అరెస్టుచేసిరి.

శ్రీశంకరాచార్యులవారు

శ్రీశంకరాచార్యులవారు అత్యుత్సాహముండి సంయుక్త రాష్ట్రములకు వెళ్ళిరి. ఈ కా ఉదాసీనిట్లు సంఘములకు చేరిన వారు నలుగురును బామభారీప్రచారకములు ఉదాసీ మహాంతుల సంఘముల అధ్యక్షులను మొత్తము ఆరుగు శంకరాచార్యులవారిని సంభవించిరి. సమాధానమునుగూర్చి శంకరాచార్యులవారు వారితో ముచ్చటించిరి. ప్రబుధకసంఘమువారితోగూడ బాలోచించెదమని చెప్పిరి. (ఆ. వెను).

భారతసహాయక సంఘము.

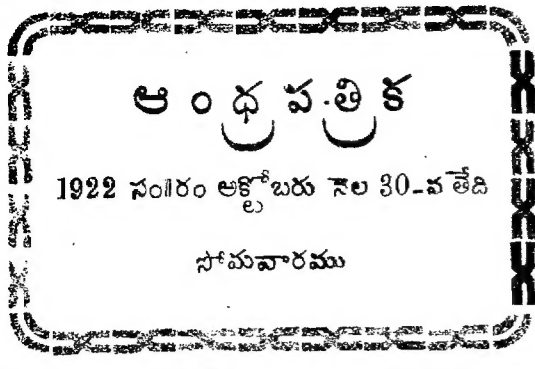
మాన్యైష్ట్యదీనుగా రక్షణములనున్న భారతసహాయక సంఘము 28 వ తేదీని కాత్తిక శక్తి మరునందు బాంబాయికి వచ్చిరి. అర్ధము మిమనీలు 29 వ తేదీ నిలకొన్నట్లు నడలుదురు. పండ్లెందుగురు మతభాషకులను ఇందరు శ్రీమము నవంబరు 1 వ తేదీ వరకు బాంబాయిలో నుండి తిరువార్ వివిధప్రదేశముల కేగెదరు. 16వ నవంబరు తేదీని బహిరంగములలో సంఘసభ్యు లువచ్చనించెద మని తెలుపబడినది.

మూల్కారు అల్లరులు

మూల్కారు అల్లరులలో పాల్గొనిన పామాయివాడైన ను, ఇతరులు నలుగురినైనను క్రైస్తవ్యులి 304 వ తేదీనైక్రింద (కాత్తికమునెంచుకొన) వని (ప్రాజ్ఞప్తాతి) యను శీర్షము గావించినటుల చు చేయుచుండెను.

సర్ లెఫ్ట్ వాల్స్ పోర్ట్ కే గార్డు

రాజోపు సోదరులవారునూ వచ్చి ప్రవారములో ఉద్యోగమును తిరిగిజేసెదరు.

శిక్షార్థపు పన్ను

గుంటూరుజిల్లాలో పూనిటిపు పోలీసుదళము కొరకైన ఖర్చును ప్రభుత్వమువారెటుల వసూలుజేయుటకు నిశ్చయించిరో, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లగు సూర్యధర్మగారి రింతుమున్న ప్రచురించి యుండిరి. ఆ ప్రకటనమును 16-వ తేది పత్రికలో ప్రచురించియుంటిమి. జిల్లా యంతటికిని వసూలు జేయదలచిన మొత్తము 75,000 రూపాయిలు. ఈ పన్నును చెల్లించ నవసరము లేకుండ, కొన్ని గ్రామములు మినహాయించబడినవి. మిగిలిన ప్రదేశములలో, కొందరు చెల్లించవలయుననియు, కొందరు చెల్లించ నక్కరలేదనియు అధికారులు విధించిరి. ఈవిధము మే సూత్రము ననుసరించి జరిగెనో, ఇంచుక ఛరికింపవచ్చును. పోలీసులకు ననుసరించి, జిల్లాయందుండు ప్రజలందరును యీ పన్నును చెల్లించవలసియున్నను, కొంతమంది కట్ట యీ నిర్బంధము వర్తింపకుండనటుల జేయుటకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదని, మేజిస్ట్రేట్లగారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ఈ యధికారమును, అధికారులెటుల వినియోగించిరి? 1921 సంవత్సరపు ఆదోళనమునందు పాలుగైకొనివారి పేర్లను, పన్నులను చెల్లించవలసినవారి పట్టిక యందు చేర్చలేదట. ఈ పేర్లను ప్రభుత్వమువారెటుల నిర్ణయించిరో దెలియదు. సి. ఐ. డి. రిపోర్టులపై వా కాధారపడియుండురు. సి. ఐ. డి. రిపోర్టుల కెట్టి విలువయుండునో జెప్పనక్కరలేదు. అధికారుల ఇచ్చయే ప్రమాణమగుచున్నది. వారికి నచ్చినవారు నిర్దోషులు. తదితరులు దోషులు. ఇతరుల భయమువల్లనో దుర్బోధలవల్లనో ప్రభుత్వము నకు వ్యతిరేకులుగ నున్నవారిలో ననేకులుగూడ యీ పన్నును చెల్లించ నక్కరలేదని, అధికారులు నిర్ణయించిరట. ఇది మరింత తమాషాగానున్నది. దుర్బోధల జేసిడివానిని, అందుకు లోనయినవారిని, అధికారులు విడిదీయగల్గుట, మిగుల ఆశ్చర్యకరము. ప్రజలలో విభాగములు గలిగించి, వారిలో నైకమత్యము చెడగొట్టుటకు ఈ మార్గ మెంతయు బనికవచ్చును. ఆదోళనమునందుముఖ్యులెవరో, ముఖ్యులుగానివా రెవరో నిర్ణయించుటకు అధికారులకెంత పరిజ్ఞాన ముండునో దెలుప నక్కరలేదు. తమ పక్షపాతమును జూపి విభేదముల గలిగించుటకు మాత్రము అధికారుల కిందువలన, విశేషావకాశ మేర్పడెను.

ఈ యవకాశమును గైకొని, కొన్ని గ్రామములపైనను, కొన్ని మ్యునిసిపలు వార్డులపైనను పన్నులను విధింపరయిరి. మ్యునిసిపాలిటీలు ప్రచారమునకు ముఖ్యస్థానములని ఎంచి, ఎక్కువపన్ను వానిపై విధింపబడెను. గుంటూరు తాలూకాకు 6000 రూపాయిల పన్నువిధింపగ, గుంటూరు మ్యునిసిపాలిటీపై మాత్రము 6000 రూపాయిలను విధించిరి. తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీపై 5100 రూపాయిలను విధించిరి. నందిపాడు ఫిర్యాపై 4215 రూపాయిలును, బాపట్ల తాలూకా మొత్తముమీద రు 12500 లను విధిం

పబడెను. స్త్రీలు శిశువులు మాత్రము పన్ను చెల్లించకుండ మినహాయించబడిరి. మరియొక మినహాయంపుగలదు. ఆ స్త్రీలేనివారిపై పన్ను విధింపబడలేదట. ఆ స్త్రీలవారిపైననే అధికారులు తమ దృష్టిని నిలిపిరని తెలియగలదు. అధికారులవలంబించిన సూత్రమునకు తలతోక గనుపించదు. ప్రజలలో మనస్ఫూర్ణలను కలిగించుటకు మాత్రము, ఈ సూత్రము బనికవచ్చును. అయినను అధికారుల యుద్దేశము సాగిరాకుండ, ప్రజలలో సంఘీభావము బలపడుటకు పూనుకొనవలసిన యవసరముగలదు. పూనిటిపు పోలీసును నెలకొల్పుట కెట్టి యవసరముగలుగలేదని, వేరుగ దెలుపనక్కరలేదు. ఏ సమయమునను గుంటూరు మండలమున దార్శన్యము కలుగునను భీతికవకాశము లేకుండెను. అహింసాధర్మమును మండల ప్రజలు నిష్కర్షగ కొనసాగించిరి. ఎట్టి నిర్బంధముల నయినను ఓరిమితో భరించుటకు వారు సిద్ధపడిరి. అధికార నిర్బంధములవలన, పన్నుల నిరాకరణ మూగిపోయెననుట, సత్యవిరుద్ధము. సాధక బాధకముల నాలోచించి, పన్నుల నిరాకరణమును విరమింపవలయు నని, కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానించుటచేతనే, ఈ ప్రయత్న మూగిపోయెను. అంతకుమున్ను పన్ను చెల్లించని వారు కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానించిన పిమ్మట, మూడు కిస్తీలకీలను ఒక్కమారే చెల్లించిరి. ఇందునుబట్టి అధికారుల నిర్బంధముగాక, కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానమే, ప్రజల నడవడికి కారణమయ్యెనని ఎల్లరును గ్రహింపగలుగుదురు. పన్నుల నిరాకరణ మూగిపోయి, ప్రభుత్వమునకు రావలసినబాకలు కష్టమేమియు లేకుండ వసూలయిన సమయమునందు, పూనిటిపుపోలీసును విధించుటకును, ఆంధ్రనాయక మణియగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని మరికొందరు నిర్బంధించుటకును ఎట్టియవసరమును కనుపింపదు.

అయినను అధికారులు తమశక్తిని జూపుటకుగాను అవసరములేని సమయమున ఆర్బాటముల గావించిరి. సెప్టెంబరునెలవరకు పూనిటిపు పోలీసుదళమును నిలిపియుంచిరి శాసనోల్లంఘన సభ్యులు గుంటూరునగరమునకు వచ్చినపుడు, వాలంటీర్ల సనేకుల నరెప్పజేసి, ప్రదర్శనముగావించి, ఆఖలభారతవర్షప్రఖ్యాతి గడించిరి. ఇంత కాల మూలోచించి, శిక్షార్థపుపన్నును వీరిపుడు వసూల జేయనుద్యమించిరి. గుంటూరుమండలమున అధికారులవలంబించెడి మార్గములవలన, ఎప్పుటి కప్పుడు సంచలనము గలుగుచున్నది. నిరాకరణోద్యమ వ్యాపకమునకు వీరు ఇంతవరకును చక్కని యవకాశము నొసగుచున్నారు. ఈమారును అట్టి యవకాశమును మరల నెసగిరి. ఈ యవకాశమును, గుంటూరుమండలవాసులేగాక ఆంధ్రులందరును ఎంతవరకు గైకొనెదరో చూడవలయును. శిక్షార్థపుపన్నును ఆంధ్రదేశమంతయు భరించి, ఆంధ్రుల సంఘీభావమును దిట్టపరుపవలయునని, రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు వెనుక తీర్మానించియుండిరి. సీతానగరము ప్రజలకు శిక్షార్థపుపన్నుకొరకు, రాష్ట్రీయసంఘమువారు సాయపడి తమవిధిని నిర్వహించియుండిరి. చిత్తూరులో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభయందు దీవిషయము చర్చకువచ్చినపుడు, సభ్యులీతీర్మానావశ్యకత సంతగ గుర్తింపకుండుట శోచనీయము. సిద్ధాంతముకొరకు వాదప్రతివాదములునడిచెను. తుదకు ఎట్టినిర్ధారణ జరుగకనే, తీర్మానముపంపారంపబడెను. మేజిస్ట్రేట్లగారి ప్రకటనమునుగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయుచు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము త్వరలో సమావేశమై ఇందువిషయమై చక్కగ నాలోచించి అమకూల

నిర్ధారణగావించవలసిన యవసరముగలదనియు, ఉపేక్షవహించుట కిది తరుణముగాదనియు, వెనుకటి తీర్మానము నాచరణలోనికి దెచ్చుట కేమార్గము నవలంబింపవలయునో నిర్ణయించి అధికారచర్యలకు కాంగ్రెసుసంఘము తగినప్రత్యుత్తర మొసగుట అత్యవసరమనియు, ఇంతకుమున్ను సూచించి యుంటిమి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి నెల 25-వ తేదిన నందివెలుగులో సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును కావించినటుల కార్యదర్శి దెలిపెను. “అవకాశపు పన్నువిషయమై గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు ఆఖరు నివేదికమును ప్రకటించినందున, రాష్ట్రీయ సంఘమువారు సదరు మొత్తము వసూలునిమిత్తము లోగడ తీర్మానముప్రకారము వెంటనే చర్యజరుపవలయునని, ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.” ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘ మివిషయమై యోచించుట కింకను గూడలేదు. పోలీసువారు మాత్రమే పుడే శిక్షార్థపు పన్నును తెనాలిలో చురుకుగ వసూలు జేయుచున్నటుల, వేరొకచో ప్రచురింపబడిన తెనాలి వార్తలందు గాననగును. ఎవరియొద్దనుండి ఎంత మొత్తమును వసూలుజేయుచురో ముందుగ దెలిపియుండలేదట. ఎట్టి నోటీసు నిచ్చియుండలేదట. 24 వేల జనాభా గల తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీలో 68 మందికి మాత్రమే ఈ పన్ను విధించిరట. కొన్ని వార్డులును, కొన్ని తెగలవారును ప్రత్యేకముగ వదలివేయబడిరట. కాని అధికారులు జేసిన విచక్షణలో, అసహాయోద్యమంతో బాత్తుగ జోక్యము గలుగజేసి కొనని కొందరికిగూడ యీ పన్ను విధింపబడెనట. ఇట్టి ఫలితము ఆశించదగినదే. నిరాకరణ పక్షపు సంఖ్య లింకను బెరుగును. అధికారులొసగిన నూతనావకాశము గైకొని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారు శిక్షార్థపు పన్నువిషయమై బాగుగ నాలోచించి, ఆంధ్రదేశమంతయు సీ భారమును వహించునటులజేసి, అధికారుల నిర్బంధములు ఆంధ్రులనిశ్చయమును బలపరుచుచు గాని సడలించజాలవని, ప్రపంచమునకు గనుపరుపవలసిన యవసర మెంతయేని గలదు. ఇందునిమిత్తము, రాష్ట్రీయ సంఘము వెంటనేగూడి అధికారులకు తగిన జవాబిచ్చుటకు ఫలప్రదమగు కార్యాచరణమార్గమును నిర్ణయించి, ఆంధ్రుల ఖ్యాతిని విస్తరింపజేయుగాక!

శాసనసభా బహిష్కారము

సహాయనిరాకరణోద్యమము శాసనసభాబహిష్కారముతో ప్రారంభమయ్యెను. ఎన్నికల బహిష్కారమును, భారతవర్షము జయప్రదముగ నిర్వహించెను. వోటరులచే బహిష్కరింపబడిన శాసనసభలలో బ్రవేశించినవారు ప్రజాప్రతినిధులు గా జాలరు. ఆకారణముచేతనే శాసనసభల ప్రతిష్ఠ యంతరించినది. సంస్కరణములు నిరుపయోగమని అతిశీఘ్రముగ వెల్లడియయ్యెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము ప్రయోజనరహితమని, సంస్కరణాభిమానలే అంగీకరింపవలసివచ్చెను. అధికారవర్గ నిరంకుశత్వము బయల్పడెను. ప్రజలు స్వతంత్రకార్యక్రమమును నిర్వహింప నిశ్చయించుటచే, ప్రపంచదృష్టి హిందూదేశముపై నిపుడు నిలచియున్నది. ఇదివరకెంతయూ ఆదోళనము సలిపినను, ఎంతధనమును వెచ్చబెట్టినను, బాహ్యప్రపంచదృష్టి హిందూదేశముపై నింతగ ప్రసరించియుండలేదు. భారతీయుల ఆత్మగౌరవము విస్తరించినది. కద్దరునిర్మాణము కొనసాగుచున్నది. జాత్యైక్యము బలపడుచున్నది.

అహింసాధర్మము తనదివ్య తేజము నెటుల ప్రసరింప జేయుచున్నదో, పాంచాళభూమిలో అకాలీవీరులు నేడుజూపెడి నిరూపమాన జితేంద్రియత్వము బట్టి కనుగొనవచ్చును. ఇంకను జేయవలసినపని యధిక ముగ గలదు. స్వరాజ్యసాధమును నిర్మించుట కెక్కు డుకృష్టి జరుపవలసినయవసర మెంతయేని గలదు. కాని, ఇందుకు భారత జాతి యవలంబించిన దీక్షను విడనాడి వెనుకకు మరలుట మార్గముగానే రదు. దేశమున సూతనశకమును బ్రవేశపెట్టి, నిరాకరణోద్యమమునకు ప్రాణమై వెలయుచున్న శాసనసభా బహిష్కారమునువదలి, మరల శాసన సభలలో బ్రవేశించుటకన్న భారతీయులకెక్కుడు అవమానముండదు. ఆట్టిచైతన్యతకు లోబడుట కింత వర కెట్టియవసరమయినను గలుగలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసమావేశము శాసనసభాబహిష్కారమును కొనసాగింపవలయుననీ కోరినది. గుజరాతు రాష్ట్రీయసంఘము, శాసనసభలలోనికి బ్రవేశింపరాదని తీర్మానించినది. దీర్ఘ రాష్ట్రీయ సమావేశమున కధ్యక్షతవహించి, శ్రీమతి సరోజినీ దేవి చెన్నపురిలో జెప్పిన విధముననే శాసనసభలకు బోవుట దోసమని హెచ్చరించెను. దేశము నకుగావలసిన విధానమును కారాగృహమున తపము జేసెడి గాంధీయోగి ఇదివరకే ఉపదేశించి యుండెను. దాని ననుష్ఠించుటయే ప్రజల ధర్మము. సరోజినీదేవి సూచించినట్లు, నాయకుల సూతన సంజే శములకొరకు వేచియుండ నవసరములేదు. సహాయ నిరాకరణముకొరకు శాసనసభలలో బ్రవేశించుట బూటకమనియు, రెంటికీని ఏమూత్రము జత కుదురదనియు, మాయదేవాలయములలో పూజించుట ఎట్టిదో శాసనసభా ప్రవేశముగూడ అట్టిదేననియు, ప్రజలు తమ శక్తిసంతతు వినియోగించుటకు నిర్మాణకార్యక్రమము సరిపోవుననియు, సరోజినీదేవిగారు హెచ్చరించిరి. ప్రపంచమంతయు హిందూ దేశ నాయకత్వముకొరకు అత్యాచారముతో నిరీక్షించుచున్నది. ఈ యాశను భగ్నముజేసి, దేశ దీక్షను తొలగించుటకు, శాసనసభా ప్రవేశమే మార్గముగను. ఇట్టి యనర్థము వాటిల్లకుండు గాక.

ఎవరికి లాభము!

రీడింగు క్రభువుగారు ప్రెస్సుఆక్టును పునరుద్ధరించుట ఎవరి లాభముకొరకు? స్వదేశ సంస్థానాధీశులలో తమకు రక్షణచుపసరచని ఎవరు గోరిరో, క్రభుత్వమువారు తెలుపరయిరి. సంస్థానాధీశులకును, బ్రిటిషు క్రభుత్వము వారికిని గల బడంబడికలబట్టి, ప్రెస్సుచట్టమును కొనసాగింపవలసిన బాధ్యత ఏ మూలను కనుపింపదని, నియోగీగారు ఇతరక్రముఖులును చెలిపియుండిరి. సంస్థానముల ప్రజలిట్టి చట్టమునకు విముఖులని, కత్తియవారు హితవాద సంఘమువారు పార్లమెంటు సభకు పంపిన విన్నపమునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. స్వదేశ సంస్థానములలో స్వతంత్రమగు పత్రికలుండుటకు వీలులేదు. ఇంతవరకు సంస్థానప్రజలు బ్రిటిషు ఇండియాలో ప్రచురింపబడెడి పత్రికలపై మాత్రమే ఆధారపడియున్నారు. ఈ యాధారమును నైతము దొలగించుటవలన, ఏడుకోట్ల పరిస్థాన ప్రజల హక్కులకు భంగముకలుగుననియు, వారిలో నవిశ్వాసమేర్పడుననియు, పై సంఘమువారు విన్నవించిరి. నిర్బంధములను విధించుట మాత్రము, స్వదేశసంస్థానాధీశులకు తోడ్పడుట కధికారవర్గమువారు ముందుకువచ్చెదరు. అజ్ఞురునందలి రాజస్థాన సేవాసంఘ కార్యదర్శి సామ్రాజ్యశాసనసభ్యుల కొక బహిష్కార లేఖ వ్రాయుచు, స్వదేశసంస్థానముల కిట్టి చట్ట మేమాత్రమవసరము లేదనియు, ఈ చట్టము

శాసనమగుచో శాసనసభ్యులు శాసనసభలను విడనాడి దేశగౌరవమును రక్షింపవలయు ననియు, హెచ్చరించిరి. ఇట్టి కొరమానిన కార్యముకొరకు రాజ్యప్రతినిధిగారు తమ అసాధారణాధికారమును వినియోగించి, శాసనసభ్యుల తీర్మానమును రద్దు జేసియుండ, ఇంకను ఎక్కుడు ముఖ్యముగు విషయములలో వారెటుల ప్రవర్తించురో యూహించుట సులభసాధ్యము. ప్రత్యేకంభనలని పలవరించెవారు, శాసనసభలతో బనిలేకుండ అధికారులు తమ నిరంకుశత్వము కొనసాగింప గలరను సత్యమును గ్రహించి, వాని వ్యామోహమును విడనాడుట శ్రేయస్కరము.

విజయచిహ్నము

అకాలీలకును మహాంతులకును ఎడబాటును పెంచుటకు జేసెడి ప్రయత్నములు భగ్నమగుచున్నవని, నేటి తంతివార్తలబట్టి తెలియగలదు. మహాంతులలో నిర్వాలా లనువారు విద్యావంతులు, నిర్వాలాలనాయకుడు మహాంతుల ఎదుట నుపన్యసించుచు, నిర్వాలాలును, అకాలీలును పదియవ గురు పుయొక్క వంశమువార గుటచే, నిర్వాలాలు అకాలీల కీ సమయమున తోడ్పడవలయునని హెచ్చరించిరి. ఆ హెచ్చరిక ననుసరించి, తామెట్లు తోడ్పడెదమని నిర్వాలాలు వాగ్దానము జేసిరి. ఈవాగ్దానము ప్రకారము నిర్వాలా మహాంత గుమూల్ సింగుగారు 27 తేదీ వెడలిన అకాలీజతలో జేరిరి. ఇందునుబట్టి అకాలీలు నిజమగు సిక్కులు గారను వితండ్లవాదమున కాధారములేదని స్పష్టమగును. అకాలీలకును, మహాంతులకును త్వరలో పరిష్కారము గుదురునని, వార్తలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అకాలీవీరుల త్యాగ మూరికబోవునా? బ్రిటిషువారికై సిక్కులెట్లు ప్రాణత్యాగముజేసి రక్షించిరో చెలిపి, మతివిషయములందు అధికారులు గను బలచిన అసహనమువలన వారి యందు తమ నమ్మకము చెడెననియు, కారాగృహము లే తమకు స్వర్గధామములయ్యెననియు, మిలిటరీ పెన్షనరులు తమస్నేహ మెంటులో చెలిపిరి. అకాలీవీరులు, మహాత్ముని సిద్ధాంతముల సత్యమును వెల్లడిజేసి, స్వమతమును రక్షింపగల్గుటయేగాక, దేశగౌరవమును రక్షించి, స్వరాజ్యము చేరువకు చేచ్చుచున్నారనుటకు సందియములేదు.

అమెరికా : మద్యపాననిషేధము

అమెరికారేవుల సమీపమునకు నౌకలు మద్యమును దీసికొనిరాగూడదని ఇటీవల శాసనము జేయబడెను. ఈ శాసనము బనికీరాదని, విదేశ నౌకల యజమానులు గగ్గోలు బెట్టుచున్నారు. కోర్టులలో ఇక జెక్షన్లు ఉత్తరువుల గోరుచున్నారు. అమెరికానౌకల యజమానులు కొందరుగూడ ఇటులనే కోర్టులలో దావాలుతేగ, న్యాయాధిపతిహిండు అను వారి వ్యాజ్యములను త్రోసివేయుచు, అమెరికానౌకలు ప్రపంచములోనే భాగమునకును మద్యమును తీసికొని పోగూడదనియు, ఎక్కడను మద్యమును విక్రయింపగూడదనియు, వెలిబుచ్చిరి. అమెరికా గౌరవమును కాపాడుటకు, న్యాయాధిపతులు నైతము పట్టుదల జూపుచున్నారు. మద్యపానముపై ఇట్టి విముఖతనే ఇతర దేశములవారు గూడ కనుబడిచి అమెరికా ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట భావ్యము. లేనిపోని యధ్యంతరముల గలిగించుట, మిగుల హానికరము.

సిల్సోను దేశీయమహాసభ

సిల్సోను దేశీయ మహాసభ కధ్యక్షత వహించిన పెర్రాగారు, కద్దరుయొక్క యువయోగమును వివరించి, గాంధీమహాత్మునికి ప్రణమిల్లిరి. మహాత్ముని యువదేశమును కొనసాగించుచో, హిందూ దేశము పునరుద్ధరింపబడుటయేగాక, మానవకోటి యంతయు పునరుద్ధరింపబడునని, పెర్రాగారు నుడివిరి. సింహాశద్విషముగూడమహాత్మునియువదేశముల నాచరణలోనికివచ్చి, విముక్తిగాంచుగాక.

తెనాలి వార్తలు

అదనపుపోలీసులనును వసూలుజేయుట

పోలీసువారు అదనపుపోలీసులను చురుకుగా వసూలు చేయుచున్నార. వసూలు చేయు మొత్తము ముందుగా గెజటులోగాని, పత్రికలలోగాని ప్రకటించియుండలేదు. పోలీసుగూడ యచ్చియుండలేదు. పోలీసు సబుయిస్పెక్టరువచ్చి, వన్ను చెల్లించవలయుననియు, లేనియెడల ఆస్తి జప్తుచేయువదనయు చెప్పుచున్నారు. అకాత్తుగా వచ్చినందున ప్రజలకు కొంచెము కష్టముగా నున్నది. 24000 జనాభాగల తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో 68 మందికి మాత్రము యాదన్ను విధించినారు.

కొన్ని వార్డులను, కొన్ని తెగలవారును ప్రత్యేకముగా వదలివేయడం. కాని, అహింసాద్యమములో బాత్తుగా తో క్యములేని కొందరికి యాదన్ను విధింపబడుట చాల నాశ్చర్యము లుగ జేయుచున్నది. వెంటనే జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారును రాష్ట్రీయసంఘమువారును యా విషయములో త్వరలో మేల్కొని, తమ విధానకత్వమును నెరవేర్చుట ధని నమ్ముచున్నారు.

భిక్షు వ్యాపకము:— శుద్ధస్వదేశ క్రస్తులు యత్న త్రినిమిత్తము ఒక పరపతి సంఘము నేర్పాటు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కొలపరేటిక్ సంఘముల ఇన్స్టిట్యూషన్లగు 2-10-22 తేదిన తెనాలి వచ్చి చిత్తుచట్టముల సంగీకరించిరి. ఇట్టి సంఘములు యిదివర కెక్కడను స్థాపింపబడనందున, రిజిస్టరీ నిమిత్తము నభ్యులు జేసిన దరఖాస్తును రిజిస్ట్రారు గారికి పంపిరి. ఈలోపుగా దైతా నుబ్బరావు గారు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా యేర్పాటు కాబడిరి.

మొదటి వాయిదాసామ్ము కనూలుచేయుటకు వారికి అధికారము యియ్యబడెనది. తెనాలివాసులు యావిషయములో క్రద్ధవహించినని ప్రారంభించెదని నమ్ముచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు:— కొనరాజు రామయ్యగారు తిరిగి యేకగ్రీవముగా తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడింటుగా నెమ్మకొనబడిరి. కన్నెగంటి సూర్య నారాయణగూడ బొంతు చివీరిచ్చి, సూర్యదేవరరాఘవయ్య, శోగంటి అంజనేయులు గార్లు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెమ్మకొనబడిరి. రామయ్యగారు అన్ని సంఘములకు తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నందుకు వారిని ఆభినందించుచున్నాము.

శ్రీతిలక్ బాటియ విద్యావీకము-తెనాలి

ఈ క్రింది చందాలను ఆర్జోబరుమాసములో వందనములతో నందుకొన్నాము:— 1. మండుూ సాంబయ్య కంపెనీ వారు రు 50, 2. తెనాలితాలూకా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘమువారు (ప్రస్తుతముల నిమిత్తము) రు 70-4-0 3. జంత్కాల శేషాచిత్రాశ్రుగారు రు 2, 4. శ్రీ సత్యశాగాయణ సైనుమిల్లవారు రు 90, 5. మల్లాప్రగడ దుర్గాబగారు రు 5, 6. రేపల్లె దీపావళిసూక్తు పినపాల శాగభూషణం గారిద్వారా రు 25-14-4 7. గుడివాడ దీపావళిసూక్తు శేదాంతం సుబ్రహ్మణ్యముగారు రు 5-2-6, 8. యాపని దీపావళిసూక్తు అత్తలూరు సూర్యశారాయణ గారిద్వారా రు 10, 9. అత్తలూరు సూర్యశారాయణగారు రు 5, 10. మద్ది వెంకటరత్నం, చవ్వాల వెంకటకృష్ణయ్య కంపెనీవారు రు 12-1-0 11. కాపట్ల దీపావళిసూక్తు గొట్టిపాటె రామారావుగారిద్వారా రు 16, 12. కాటమా వుళక్కగారు వార్షిక్ము రు 25, 13. కొల్లా కొటయ్య, కొమ్మూరురామయ్యరై నుమిల్లవారు 20 ఇట్టికాల సూర్యనారాయణ

సహకార్యదర్శి.

గుంటూరుజిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము

అదనపు పోలీసు పన్ను

గుంటూరుజిల్లా కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి నెల 27-న తేదీన నందివెలుగులో సమావేశమయి, యాక్రింది తీర్మానములు చేసిరి.

1. అపరాధపు పన్ను విషయమై గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు ఆఖరు నివేదికమును ప్రకటించినందున కాంగ్రెసు సంఘమువారు సదరు మొత్తము వసూలు నిమిత్తము లోగడ తీర్మానము ప్రకాశము పెట్టిన చోట జరుపవలెనని ఈసంఘము వారు కోరుచున్నారు.

2. వై విషయములో పని చేయుటకు మహారాజశ్రీ, టంగుటూరు ప్రకాశం, ఉన్నవ లక్ష్మీవారాయణ, అంచె శివయ్య, శిష్టా సాక్షి సోమయాజులు, ఇటికాల సూర్యవారాయణ, దగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుగారు ఈసంఘముగా యేర్పరచబడినది.

3. గుంటూరు జిల్లాలో పత్రికా ప్రచార మకసరమై నందున జాతీయదర్శనములతో ప్రచురింపబడుచున్న గుంటూరు పత్రికను జిల్లాలోని గ్రామసంఘములు ప్రోత్సహించుటకు ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

4. అడిటరుగారి నివేదిక చదువడమయినది. వారు చాల శ్రమచేసి రెక్కలను జరిపించి, బిలువలకు సలహానిచ్చినందుకు వారికి కందములు చేయవలయునని.

5. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము వారి వద్దనుండి 1922 జూన్ మాసాంతమువరకు, అడిటరుగారి నివేదిక ప్రకారము గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు రావలసిన, మొ. 283-3-2 ల వసూలుచేయవలసినదనిని బాకీల జాబితాలో చూపబడిన మొత్తములకు గాను వారి తాలూకు బిల్లులు జమ కట్టి బాకీలు వసూలుచేయ వలసినదనిని, ఇద్దరు సాపు రెక్కలను శ్రీయత స్వయంకాకుల సీతారావు మూర్తి గారివల్ల రెక్కలు తేల్పించవలసినదనిని, ప్రచారకల వద్ద మిగిలిపోయిన రిలీక్ స్వరాజ్యనిధి పుస్తకములను తేల్పించవలసినదనిని తీర్మానించడమైనది.

6. శ్రీయత స్వయంకాకుల జానకిరామయ్యగారి బిల్లు చదవడమైనది. వారు విచారణ కాలములో ఖైదీ (Under-trial Prisoner) గా నున్నపుడు ఖర్చు అయిన మొత్తం 80 రూపాయలు వారికి చెప్పటకు తీర్మానించడమైనది.

7. అఫీసు బంట్లోను మండలకేని ముత్యాల శ్రీయతి ఉన్నవ లక్ష్మీవారాయణగారివద్ద ఈ సంవత్సరము డిసెంబరు మాసాంతమువరకు పనిచేయుటకు అంగీకరించడమైనది.

ప్రచారక సంఘము వారు నందివెలుగు, తమని గ్రామములలో ప్రచారము గావించి, ప్రజల విమర్శనాహిమను తెలియచుచు వందలకొలది కథకు వచ్చిరి. శ్రీయత టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారితో అపరాధపు పన్నును గురించి మాట్లాడ వలసిన మాఖ్యవిషయములు కొన్ని యందుకుటలే, వాయటలు నందివెలుగునంది తెల్లపోలనీ వచ్చెను. ప్రచారక సంఘము సుమారుక వారముకొలదిలో అనంతరము కల్లి ఆక్కడనుండి తెనాలి, శేపల్లి తాలూకాలలోని మాఖ్య గ్రామములకు వెళ్లెదరు.

గుళ్ల పల్లి-రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

ఉద్యోగులపై తుపాకులవ్రేల్చుట

తుంటురుల దౌర్జన్యము

కారణము దుర్మహ్యము

సుమార్కెట్ లెక్కర్ ఆర్. యల్. గిన్నెగారును, జిల్లా జడ్జి ఆర్. టి. యల్. కర్కెగారును, అసిస్టెంటు కలెక్టరు పి. టాటూనుగారును అక్టోబరు 18 వ తేదీని చాయనండి సుమార్కెట్ మోటారులో పోవుచుండగా అదవిలోనుండి ఎవరో వారిపై తుపాకులు గాల్చిరి. కర్కెగారికి తేలికైన కరీము వైసు బెల్టులు తగిలెను. కాని అంతప్రమాదములేదట. మోటారు పోకుండ బారిలో నడ్డంకులు వేయబడెను. చాలాదెబ్బలు మోటారు కారునకు తగిలెను. ఈసూర్యార్ధ్యక్షమునకు కారణము దుర్మహ్యము. పోలీసువారు వేరమును గావించినవానిని పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

విదేశ పరలు

బోనర్లాగారి ఎన్నికల యుపన్యాసము

యూనియన్స్టుల న్యాయనతి లిబరలుల సాహాయ్యము లందన, అక్టోబరు 27:- ఎన్నికలకు తమ యుపన్యాస సాంకేతిక బోనర్లాగారి రిట్లు చెప్పిరి:- యూనియన్స్టులు ఒక్కపార్టీ గా పనిచేయుదురు. వారికితగిన ప్రాతినిధ్యముచ్చుటకు బహుమతిక జరిగియుండిన ప్రత్యేకమండలములందు యూనియన్స్టులు న్యాయనతి లిబరలులు కలసి పనిచేయుటకు సేను అడ్డు పెట్టును." ఈవాక్యము లాయదుబార్జి గారు "యద్ధమును పెడకల్లు కుడని" చెప్పినదానికి ప్రత్యుత్తరముగా తలంప బడుచున్నయి. పనిచేయుట కొడంబడికని కూడ తలంచుచున్నవి. ఇందులకు శత్రు లాయదుబార్జి గారు బదులు చెప్పెదరు కాబోలు.

లాయదు బార్జి గారు తమ నిర్మితవిధానమును తెలియ పెట్టక యున్నందున వారిపక్షమున కలతలు, జనించుచున్న యివి. కన్సర్వేటివులకు సాయము చేసెదవని కొందరును, ఇండి పెండెంటు లిబరలులతో జేరుటకు కొందరును, న్యాయనతి లిబరలులు చీలిపోవుచున్నారు.

లాయదుబార్జిగారి ప్రత్యుత్తరము

కార్మికులు ప్రబలవచ్చును

లండను, అక్టోబరు 28:- లాయదుబార్జిగారు గ్లాస్గో యందుపన్యాసమున నిట్లుప్రసంగించిరి. ఇంకను దేశము అల్ల కల్లోలములలోనే మునిగియున్నది. కొంతలికనను చీలదీయ ప్రయత్నించినదవ్వవలె తెలియ దేశ మెదురుచూచుచున్నది. పూర్వప్రభుత్వమునందు అదర్శములకును, అచరణలకును భేద ముండెడిదని తెలియపెట్టుటయందు బోనర్లాగారు సోలిపోయిరి. ప్రభుత్వమున మార్పుగావలయునని కోరెడివారు దైహ్యమెక్క లేగాదు. ఏదోపక్షపాతికము మాత్రము ఎన్నికలందు అండ్గలంగ రచ్చును. అయినను సాంఘికపాలనము నెలకొల్పవలెనని లక్ష్య కొలది ప్రజకు కార్మికు లంపుకొనిన విజృంభణ వ్యర్థపడవలెను. ఈదున్నర్థమునందే వాటిల్లుచునుగల నా క సేను ను నాహితులు సంపూర్ణగా యత్నింపవలయు. దేశమును అల్ల కల్లోలముల నుంచక, తజాకాభివృద్ధికభయన నడిపించు పక్షముల వారందరికి ప్రతి కూలము గా క్రొత్త ఎన్నికలందు సేప్రయత్నములు సూపబడవు అని తలంచెను. మధ్యవర్తిత్వమునే మనము గవనించుచు, ఇరువైపుల నున్న సానువుల తలకించి, తొలగుచు ప్రయత్నించిన విజయముగనే పనిచేయ గలగుదుము. లోటులు సరిచేయబాలని యంతటి దేశకు జేగుదము. అట్లుచేసిన అపాయకరమైన భూకములు తేక మును నాకనముననే నడిపింపు చుందురు. సాంఘికభావ మున్నందు ననే కడ చిన విప్లవ మును విజయముగ నాపగలిగితిమి. అప్పుడు సేను కష్ట మును వంతెన యందుంటిని. (వార్షధ్యము) ఇప్పుడు సాంఘము ముండంటిని (వార్షధ్యము) అయిన నుడిగాలి మరియొక దెసనుండి అతరింపుచున్నది. ఎవరు వంతెనపై నుండవలయు, వా కట్టి యాడువుల భరింపవలయు పని కొరమారినకలతల కాలము పుచ్చుచు మానసికమైన యా బ్రతుకు ప్రభుత్వమునాన కపాయములను తేకుందుము గాక"

చేంబర్లినగారి ప్రచారము

కొండను త్రవ్వ ఎలుకను బట్టుట

లండను, అక్టోబరు 28:- పశ్చిమ బర్మింగ్హమునందు చేంబర్లినగారు ప్రచారము సజువుచు నిట్లు చెప్పిరి:- జాతీయవిప్ల వా నేతములలోగూడ జేసినప్పటికీ మును పోషించవలయునని యప్పటికీ వాకింతు. బోనర్లాగారి విధానమున వివాదాంశము లేనియు శత్రుగాని, కొండను త్రవ్వ ఎలుకను బట్టిపట్టుయినదని సే తలంచెను.

చర్చిలుగారి విజృంభ

లాయదుబార్జి గారితోనే యుండెను

చర్చిలుగారికను బలహీనులై ఆస్పత్రియందే యున్నార. వారు తమ దండించుటమున కిట్లు ఎన్నికవిజృంభ లంపు కొనిరి:- బోనర్లా ప్రభుత్వము చాల బలహీనుమైన కారణము నను, మంత్రు లనేకులు ప్రభువులవర్గములోనివార లగుటచేతను సేను దానిని ఖండించుచుంటిని. తెదరిన వోట్లచే ప్రభుత్వము

వారు అధికసంఖ్యాసమృతుల కా మన్నన సభలో పొందు నున్నారు. లేనిపోని ప్రతిపాదనల మాత్రము తెట్టక, నూతనప్ర భుత్వముపట్ల స్వతంత్రమైనట్టియు, నిష్కరుటమైనట్టియు మతము అవలంబించవలయును. మరియొక నూతనపక్ష నిర్మించుట నా కిష్టములేదు. కనుక లిబరలు శ్రీ శ్రీదేవురక అధ్యక్షించెదను. లాయదు బార్జిగారి పక్షముననే యుండెదను." ఇట్లు ప్రసంగించుచు అప్పుడప్పుడు లాయదుబార్జిగారి హితులతో నటించి ఇప్పుడు విరోధులైనవారిపట్ల నిరసనము జూపుచుండెను.

జార్జిలాగారల ఎన్నికల యొడంబడికలు

రీ ప్లస్, అక్టోబరు 29:- తేకమునం దంటెను ఆ నేత మండలములందు పోటీల వాపుటకై బోనర్లాగారి కన్సర్వేటివుల తును జార్జిగారి నేమనలు లిబరలులకు నొడంబడికలు పుట్టినవి. లాయదుబార్జిగారిని, చర్చిలుగారిని క్రితకూలించక యందుకు కన్సర్వేటివులు నిర్ధారించుకొనిరి. ముందు ప్రధానిగానుండినట్టి యు ఇండి పెండెంటు లిబరలునాయకుడుగా నున్నట్టియు ఆస్పిక్స్ తు గారి కేలాటి ప్రతిపాదనలు వారు కలిగించవచ్చును కార్మికులమాత్రము వారికి ప్రతిపాదనలేదరు. అన్ని పక్షములవారు చాల తీవ్రముగ పోరాడుచున్నారు. తీక్షణముగా పోటీలు జరుగునని తలంపబడుచున్నది.

ప్రధానమంత్రి నిధానము

డెయిలీమెయిలు పత్రికావ్యాఖ్యానము

లండన్, అక్టోబరు 28:- రాత్రి 9-40 గంటలు. రెండు మూడు కోజులనుండి రోదరమియదప్రతికలు బోనర్లాగారిపై ఉలికిపడుచున్నయి. గ్లాస్గోలో బోనర్లాగారు జేసిన ప్రసంగ మును గూర్చి డెయిలీమెయిలుపత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది. 'మనమందరము నెవరు ఏకాభిప్రాయముతో నున్నారెమో ప్రజల కేమి ను తెలియదు. ప్రధానమంత్రిగారితోబాటు మాకు గూడ సంగతులన్నియు భయానకముగనే యున్నయి. ప్రధా నమంత్రి గమ్యస్థానమెడియో ఏమిచేయు ద్వేషించెనే తెలియట లేదు. కాని కరిస్థులందు మాత్రము ఎంతమాత్రము మాకు శే కుండుట నిశ్చయము తనవిధానమును తెలియజేయు సమయ మిప్పుడు బోనర్లాగారికి లభించినది. సోమవారమునాడు ఆయన యుద్దేశ్యమును తెలియజేసెదనిని తలంచెదము. ఆయనకు క్రొత్త గ ఇంకొక ప్రత్యేకపువిధాన మున్నచో ఆయన ప్రకటించిన విషయములలో దీనినిగూర్చి ఏమియు తెలియజేసి యుండలేదు. ఆయన యుపన్యాసము అంతయు ఊహాభూతిమై యున్నది. కాని ఇదమితమని ఏమియు తెలియజేయలేదు. నియోజక వర్గము వారికిగూడ బోనర్లాగారి విధాన మేమియు గోచరించ లేదు. అంభికారములో నున్నారు.

సెక్రటేరియటును పూర్తిగ ఎత్తివేయు మద్దేకము లేద నియు కొంతకరకు తగించెడి మనిమాత్రము ఇంతవరకు బోనర్లా గారు తెలియజేసిరి. ఇదేగనుక ఆయన సామర్థ్యమును తెలియ జేసినచో ఇకముందుగూడ ఇట్టి విధానమునే అవలంబించిరేని ప్రపంచకము సగముకంటే అయిన పరిపాలనమును కాచి నశ్య గలదు. కాంతిని స్థాపించెదమని బోనర్లాగారు ప్రకటించిరి. కాని మాత్రాటి విశ్వాసములేదు.

ప్రేంచి పత్రికల యుత్సాహము

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 27:- బోనర్లాగారి ప్రకటనమును వెంచి పత్రికలు కొనియాడుచున్నవి. బోనర్లాగారు ప్రకటించిన ప్రకారము ప్రవర్తించినచో ప్రేంచి క్రిటికువారి కిదివరలో జనించిన అపోహములు కోపములు పటాపంచ లగుటకు సంది యము లేదని వెట్టిటు ప్యారిసను పత్రిక వాకొనుచున్నయి.

బోనర్లాగారు చాలకాలము అధికారమును చెలాయించి సామ్యభావముతో పరిపాలనము జేయుగాక యని హామె లిబరలపత్రిక వ్రాయుచున్నది ఇక నెంతమాత్రము యుద్ధవాక్య ములు, సాహసపు కృత్యములు బెదరింపులకు అనకాశముండదు. ఊహ, నిధానము, యుక్తాభిప్రాయములను, గాంభీర్యము ప్రబల్ల నని గాలోయిపత్రిక వాకొనుచున్నది.

పెయిన్స్ ఎన్నికలు

లండన్, అక్టోబరు 27:- కన్సర్వేటివులకుమాత్రా రెండు ను ఆస్పిక్స్టుగారికి పేయిన్స్ ఎన్నికలలో ప్రత్యర్థులుగ నుండెదని అధికార యాతకముగ ప్రకటించబడినది. వీరికి ప్రత్యర్థులు కార్మికులు మాత్రమే ఉండెదరు. కార్మిక ప్రకటనము ఆస్పిక్స్టుగారి యభిప్రాయము. లండన్, అక్టోబరు 27:- పిటరుబరోలో లిబరలు సంఘమువారు క్రిక్కిరిసినటులు పెద్దసభజేపి ఆస్పిక్స్టుగారికి స్వాగత మొసగిరి. ఇండి పెండెంటు లిబరలు పక్షమువారు.

ప్రజాసంఘము కిందికి కొన్ని విషయములను గూర్చి చూపుటించి కార్మిక ప్రభుత్వము నిర్మాణముతో గూడినదియని వాదించి పోరాడెను. తుది యుద్ధము కార్మికలకు, ప్రభుత్వ పరికరములకు మధ్య జరిగినది.

పోరాటము విభాగము కార్యకర్తలను పట్టి, ఇది పెండ్లియు లిఖించు పనులవారి చర్య పరియని కొనియివన వారి చర్యయే తెలియ జేసెను. దేశములో ఇప్పుడు కార్మిక, తక్కువ కార్యము గొప్ప అవగతములు.

అంతర్జాతీయ సమావేశము

వనవగరు మహారాజాగారు ప్రశంసించుట

లండను, ఆక్టోబరు 25:—జాతీయసమావేశము అంతర్జాతీయ సమావేశములలోనున్నది. వనవగరు మహారాజాగారు ప్రశంసించిరి:—

“సర్వజాతీయముల సమావేశములను గూడ ప్రపంచపరిస్థితులు విచారించుకొనుట కింతకంటే ఉచితకాల మింతకుమారు తటస్థించుటలేదు. అంతర్జాతీయసమావేశమును స్థాపించుటకు పాక్షాత్తులు, ప్రధానముగా బ్రిటనులు చాల పోరాడి, ప్రశంసాపాత్రులైరి అన్ని దేశములు సమ్మతించి, భక్తియు గలిగి యుండిన అంతర్జాతీయసమావేశాధ్యక్షులు కార్యకర్తలను నిజము మొందగలరు.”

సామీప్య ప్రాచ్యసమావేశము

వివిధరాజ్యముల కావ్యములు

కొల్లూరు, ఆక్టోబరు 26:—18 వ వసంతులన లాసేరియాలో జరుగవచ్చు సమావేశమునకు అందరు కలిసి సాహసములకుండు పోయి, ఇటలీ, ఇంగ్లండునకు సులభములనుండినది. తురు, పుట్టుకును, మిలరీమండలివారిని మరలును కుదురుకును, స్త్రీలును సమగ్ర పరిష్కరించుటకును, శామియా, సర్వియా, అంగోరా, కాన్ స్టాంటిన్ పోలి, గ్రీసు ప్రభుత్వములకు సాహసములను వసంతులన. స్త్రీలును సమగ్ర పరిష్కరియ్యవచ్చును. సమావేశమునకు ముగియు రివ్యూ కలెక్షన్లు వారాహ్వనించుచున్నారు. సుధీకరమునకు మిదకున్నను, అమెరికా ప్రతినిధి అన్ని సమావేశములందు హాజరయిండును. చిన్ననీయమైన నీరెండుసమగ్రములను మహాముఖ్యమైనవగుటచే అమెరికా ప్రాతిభ్యములను పంపిండునని కొరబడుచున్నది. తమ ప్రాంతమున సమావేశమున కాజ్ఞియమిని ప్రార్థించుచు స్వీట్జర్లందు ప్రభుత్వమునకు కమ్యులంపడుచున్నది. సమావేశమున స్వీసు అభ్యర్థకులే ఆగ్రాసాధికారులగుటచే తలంపబడుచున్నది.

పార్లమెంటు, ఆక్టోబరు 26 యునైటెడ్ స్టేట్సును సమావేశమునకు సాహసించుటయు నని కర్ణులు ప్రభుత్వమునకు ఉపపాదించిరి.

గిరులగోంఠాల కావ్యము

రీ పీల్సు, ఆక్టోబరు 29:—నిన్నటిదియు మిత్రమండలికమీషనరుల ఆధ్వరము కాన్ స్టాంటిన్ పోలి ప్రభుత్వపు విదేశాంగమంత్రియైన ఇలిట్ పామెగారిని అంగోరా ప్రభుత్వమునకు పంపుకొనుటకు అంగోరా ప్రతినిధి హమీద్ బెగారిని ఆహ్వానముల ప్రాచ్యసమావేశమున కందించిరి. మిత్రమండలివారు ఏభేషులూ గ్రీకు ప్రభుత్వమువారికి నోటు నిచ్చిరి. లావేరియాలో జరుగవచ్చు ప్రాచ్యసమావేశమునకు వెనిజులానుగారు, కాన్స్టాన్టినోపొలుగారు గ్రీకు ప్రతినిధులుగా రావచ్చునని తలంపబడుచున్నది.

తురుష్క క్రూరచర్యల గూర్చి అసత్యవార్తలు.

లండను, ఆక్టోబరు 27:—స్వీర్షానుండి వచ్చు వార్తలకు అసత్య ప్రకరణముగనే యున్నది. సుధిని గూడ సరకుగనక గ్రీకులను అర్మీనియనులను తరిమివేయుటకు జాతీయవాదులు ప్రయత్నించుచున్నారు. గ్రీకు, అర్మీనియను దిగుతతి సరకులు పట్టుకొనుచున్నది. విదేశీయులైన హెమ్మిషును : డింతు మని భయపెట్టుచున్నారు. 7½ ఘంటలపనికై ఒక పొందు యియ్యవలయునని డాక్టర్ కార్మికులు ఆందోళన సల్పుచున్నారు. ఈ విషయము తెలుపుకొనిన విదేశీ వణిజులకు “అవును. ఆదియే మాకు కావలసినది” అని అధికారులు బదులు జెప్పిచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితి లేక పలు ప్రయత్నములనున్నవి. కెమిలిష్టులే (వెండి వణిజులు కొంతమంది సారాయి బుడ్డ తెప్పించినందుకు కార్మి గారమున కంపడిరిని తెలియుచున్నది. కాన్ స్టాంటిన్ పోలి ప్రభుత్వపు అధికదళ ఒప్పకొన భవనండునను, సుధివరులకు సుధుపించునను మిత్రమండలి కమీషనరులు ఆటో పనిల పనివారు.

అంగోరా ప్రభుత్వము

యునైటెడ్ కెమిలుగారి రాజీనామా

కాన్ స్టాంటిన్ పోలి ఆక్టోబరు 27:—అనాగోగ్యముగ నున్నారను కారణమున విదేశరాజ్యాంగమంత్రి యూనూపు కెమిలుగారు రాజీనామా నిచ్చుకొనిరి.

యావద్భారత పోస్టులు మహాసభ.

మూడవసమావేశము

చెన్నైపురిలో ఆదివారము జరుగుట

యావద్భారతపోస్టులు అక్. యం. యస్. మహాసభ రెవ సమావేశము నిన్నుధ్యక్షాన్ని 12 గంటలకు చెన్నైపురి గోవిందప్పనాయని పీఠియంతరి సౌందర్యమనాలుకా పారంభమయ్యెను. స్టేజీకాన్ఫెన్స్ సభ్యులకు గా. కె. వి. రంగస్వామి అత్యంత గౌరవ అర్హులని గాించిరి.

డిప్యూటీ పోస్టుమాస్టరు జె. యస్. నెల్లూగారు పి. యం. జి. అసోసియేటు జి. నరసింహులవారయ్యగారు, ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమాస్టరు క్విన్సగారు వేదికనలకరించి యుండిరి నిన్నుధ్యక్షాన్ని 12 గంటలకు అన్ని రాష్ట్రములనుండి వచ్చు 200 మంది ప్రతినిధులు రిజిస్టరు అయి యుండిరి. క్రతిరాష్ట్రమునుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. సౌందర్యమనాలుకకు ప్రక్కనున్న భవనమునందు ప్రతినిధుల కందరకు కనతి ఏర్పాటుచేయబడెను.

భవనమునందు తో. జములతో రవ్యముగ అలంకరింపబడెను. సభ ప్రారంభ మగుటకు మునుపే సభ్యులలోను (చేతుల లతోను) సభాభవనము నిండియుండెను. సుస్మృతిమాల గ్లము, అరవము, కన్నడము ఉరుదు, హిందీమలయును ప్రార్థనలు జరిగిపెమ్మట సభా కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను.

సభకు కాబాలసండుకు చింతిల్లును గో. డి. 2 వాకాగారు, పి. శ్రీనివాసరావుగారు (యం. ఎం. ఎ) సుకొందరు నాడుకులు పోస్టులు ఉద్యోగులు పంపిన కందివార్తలను కార్యదర్శి చదివెను.

సభావసంఘాభ్యర్థకు లకు దేబ్బు సోమనుండరమొందలిగారు పి. ఎ. క్రతినిధులకు స్వాగతమునగా వావా తో. పావము ఇ. డి. గారి త్యాగమును ప్రశంసించి ఉద్యోగమునుండి మాఫిగారిని ప్రభుత్వమువారు తొలగించుటకు తీవ్రముగ ఖండించిరి. పోస్టుల సంఘములను ప్రభుత్వములవారు అంగీకరింప కలయుననియు, పోస్టుల సంఘముల వారిపలచలను అనులంబించుట అవసరమనియు చెప్పి జీతములను హెచ్చించుట అవసరమని వాదించిరి.

పిమ్మట గా. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు అభ్యర్థకులకు నియోజింపబడిరి.

యావద్భారత పోస్టుల సంఘము రెండవ సంతకర నివేదికను కార్యదర్శి చదివిరి.

పిమ్మట అభ్యర్థకు లుపర్యవేక్షించుచు పోస్టుల ఉద్యోగుల దళను బాగుచేయుటకు కావనసభ్యులు ప్రయత్నించుచు యుండిరియు ఇంగ్లాండునుండియు యాజేతమునందు కపాలా ఉద్యోగులకు జీతములు మిగుల స్వల్పముగ నున్నవియు, వికమత్యముగలిగి కృషిచరిపిన తమకొరక లన్నియు సభలకుగూనియు చెప్పిరి. కపాలా ఉద్యోగుల బుజు ప్రవర్తనమును అభ్యర్థకు లు ప్రశంసించిరి.

తొరపాడముఖ్యు గారు కడచిన సంతకరము జరిగిన పోస్టుల మహాసభకు అభ్యర్థకుల నహించి ప్రభుత్వమువారు పోస్టుల ఉద్యోగులపట్ల అనులంబించుచున్న విధానమును తీవ్రముగ ఖండించిరి. అధికారులు కొంగింపుకొని తమకల మిత్యులయనని మాఫిగారిని కొరికి. మాఫిగారు తమకల మిత్యులందున వారు ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడిరి. నిన్నటిదినము సమావేశమైన మహాసభయందు 18075 రూపాయలకుల సంచి పీరికి బహుమానముగ నియ్యబడెను.

మహాసభ జరుగుచున్నది

ఇస్మత్ పామెగారి నెన్నుకొనుట

కాన్ స్టాంటిన్ పోలి ఆక్టోబరు 27:—యునైటెడ్ కెమిలుగారి స్థానమున ఇస్మత్ పామెగారు ఎన్నుకొనబడిరి. శీతము సమావేశమున కెమిలిష్టుసభ్యులకు ఇస్మత్ గారే అభ్యర్థకులుగా నుందురు.

భారతదేశీయులు

ఇంగ్లాండులో వైద్యవట్టములను

(లైసెన్సు) బొందుట

లండను, ఆక్టోబరు 29:—ఇంగ్లాండులో భారతీయులు వైద్యపరిక్షయందు 127 గురు ఉత్తీర్ణులయిరి. కయద్యక్తులైరి తే ను కొ నీ టు కు పీ రి కి ల యె నె చ్చు ఇ క్క బడెను బొంబయి కలెక్టరావారే గాక మద్రాసు రాజధాని వారు ఇద్దరు గలరు పీరివేర్లు:—ఏ.రావు; సి. సక్తిరాజుగారు. వెరిషియలో డొంగులు విస్తారముగ బొంబయినుండి బయలుదేరిన కెడోనియా పోగయోడలో 77 గురికి ఇక్కు యంజాభ్యర్థము తగిలిరి. ఇద్దరు చనిపోయిరి.

బొంబయిలోనున్న పాపీతులచే ఈజ్యురముతగిలెననియు అకాణమును విచారించవలెననియు ఇండియా లో ఈ నైక ఏజంటులకు కంపెనీవారు తెలియజేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

తపాల ప్రకటన:—గురువారము సవంబరు 2 వతే

ది “రా.రా.పత్తు” అనుటచే కపాలా అగ్గినులకు పెలపు ఇవ్వబడును. ఆదివారమునాటివలె కపాలాగ్గినులయందు పనిజరుగును. మందును

తమిళనాడు మహాసభ:—రికత్తునందు జరుగ

నున్న తమిళనాడు మహాసభకు ప్రతినిధులుగ పోవువారు చెన్నైపురి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శికి ద. భా. నుల వెట్టు కొని డెలిగేటు ఫారములు పొందవచ్చును.

గా. పానుగల్లు రాజుగారు:—గా. పానుగల్లు కా

జుగారు సవంబరు నెల 1 వతేది తిరుచిపాళినుండి బయలుదేరి గురువారం 2 వతేది ఉదయం 8 గంటలకు చెన్నైపురి కెంట్రలు స్టేషను చేరెదరు. (ప్రయరణసంఘము)

వారదా నికేతనము, గుంటూరు:—గుంటూరు

నందు సవంబరు రెండవతేదిని వారదానికేతనము స్థాపింపబడును. ఆసభకు కాకినాడుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు అభ్యర్థకుల నహించెద రని, కార్యదర్శులు దెలుపుచున్నారు.

పాతకాల వార్షిక కొల్లనము:—పాతకాలమునది

శ్రీ తిలారీ యూనియను కుభ్యకు పాతకాలా సంతకరకొల్లనము ఈ నెల 28 వ తేది సోమవారము సాయంత్రం 4-0 కు పాతకాలాభవనమున శ్రీ కలుతిస్టేషను ఇన్స్ పెక్టుకువారకు చ. కా. రా. పోస్టా గోపాలంగారి యాధిపత్యమున గావించబడినది.

బొరావపత్తు:—బొరావ (ఈ) వహమ్యుదీయల

కొగొప్ప పండుగదినము. ఈపండుగ యీ సంతకరమున వసంబరు 2 వతేదిని వచ్చును. ఆదినము హైకోర్టునకంతయుకెలవు ఇవ్వలయునని కొలమ సుల్తానును పాపీలుగారు ప్రధానవ్యాయము రికేట్టి పంపిరి. ఆదినముచూచుకొని యులందరు కోర్టుకు రావచ్చురలేదని బహమ్యుదీయలకునీకట్టు పాదించవలసి కేసులు ఆదినము విచారణజరిగ గూడదనియు ఉత్తరువిచ్చిరి.

శ్రీ పు. పి. లీకవరద సభ:—చెన్నైపురి గోవిం

దప్పనాయనిని 62 నెంబరు ఉమ్మడిరావ క్యుకెట్టి, గురు స్వామికెట్టి కంఃనీవారి కార్యాలయమునందు 31-10-22, మంగళవారం రాత్రి 8½ ఘంటలకు కీర్తికేసులకు పండిత లక్ష్మణాచార్యులవారి కిప్పులగు బ్రహ్మశ్రీ వి. కృష్ణాచార్యుల వల్ల రామాయణకథానికందిరి “సుగ్రీవ పట్టాభిషేకము” అను పారికథాకాలక్షేపము జరుకబడును. భక్తగరు లందరు విచ్చేయ ప్రార్థకులు.

సామ్రాజ్యవస్తుప్రదర్శనము

కొం డి యా క మి టీ కార్మిక దర్శి

చొమినియనుల సహకారము వచ్చేసింపుట

లండన్, ఆక్టోబరు 27:—పూర్వము సంయుక్తరాష్ట్రములలో పి. సి. ఎస్. ఉద్యోగిగ పనిచేసిన జాకాన్ యెలు గారిని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము ప్రదర్శనసంఘమునకు కార్యదర్శిగ నియమించిన విషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాంగీరించిరి.

డెవెక్ పైను ప్రభుత్వగారి యభిప్రాయము

లండన్, ఆక్టోబరు 27:—బ్రిటిషు సామ్రాజ్య కస్తు ప్రదర్శనము వలన సామ్రాజ్యము యొక్క కస్తుసంపదను భవద్యవస్తువర్ధిని ప్రపంచమునకు తెలియజేయుటకై యని దెవెక్ పైను ప్రభుత్వగారు పత్రికలలో ప్రకటించిరి. వీలైనంత వరకు ఈ వస్తుసంపద సంతకు వినియోగించు కొనెదరు. ఈ యుద్ధోత్సవము సోపేగుటకు దోమయిననులసహకారమును గోగ్గు వస్తుప్రదర్శనసభవారి రీతిర్యామను గావించుకొనిరి. వైకమివ నరులు అధినివేముల (నూపుకమిటిల యభ్యర్థకులు) కార్య నిర్వాహక సభ్యులకు జేర్చుకొనబడుదురు. మ్యూజింగు కమిటీలలో వైకమివనకులు సభ్యులు గ చేర్చుకొన బడుదురు. సోమినికుల కస్తుప్రదర్శనములకు కమివనరులు కెద్దులు ప్రదర్శనోపయోగము నిమిత్తము కావలసిన వస్తువులన్నియు సామ్రాజ్యమునుండియే రావలెనని సభవారి విధానమును తెలుపుచున్నది. ఈయుద్ధోత్సవములన్నియును సోపేగుటకు ఇంకొక యుపసంఘము వెలకొల్పబడును. ఇందులో కార్య నిర్వాహక సభాప్రతినిధులు ముగ్గురు హైకమివనరులచే నియమితమైన సభ్యు లిద్దరు, అధినివేములు, ప్రాజెక్టు రేటుల తో పుర ఒకసభ్యుడును వైకంఘములో పనిచేసెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్

హెల్త్ డిపార్ట్ మెంటు.

డింగు జ్వరము.

అదిఏమి?—ఈ తీవ్రమైన అంటుజ్వరము అకస్మాత్తుగా తలనొప్పితోను కీళ్లపట్టు ఎముకలయందును నరములందును బాధ యను కలిగించును. ఈ జ్వరము రమారమి 102° మొదలుకొని 104° డిగ్రీలతో రెండులేక నాలుగుదినములవరకుండును. నాలుగుదినములేక బడవదినమున జ్వరము లగ్ని దేహమంతయును గుల్ల లుగా నుంచును. ఇంగులో నే మతియొకవిధమైన జ్వరము ఒక వారము యందుమించుగా దేహమంతయును నొప్పినికలుగజేసి వ్యాధిగ్రస్తుని చాలబలహీన పరచుచున్నది.

ఏమి చేయవలయును?—ఈవ్యాధి వచ్చునప్పుడు యింటిని, చుట్టుప్రక్కలను శుభ్రముగా నుంచుకొనవలయును. గుంతలయందు నీళ్లను నిలువనియ్యకూడదు. వీలనగా యీనీళ్లయందు దోమలు పుట్టుచున్నవి. ఇవి యీ జ్వరమునకు కారణముగ నున్నవి. దోమలనుండి తప్పించుకొనుటకు ఉపాయము దోమల వలమధ్యన గిదించుటయే. మియింట యిటువంటి జ్వరముచే ఎవరైనను బాధపడునప్పుడు అతనిని దూరముగా భారాళముగా గాలిద్రవశీలించు గదిలోనుండువలయును అగదియందు వైద్యులు లేక నేరచేయువారు. తప్ప వతియొకరు ప్రవేశించకూడదు. వ్యాధిగ్రస్తుని చుట్టును దోమలవల కట్టవలయును. తక్షణమే వైద్యుని పిలువనంపుడు. లేక కార్పొరేషన్ వైద్యకాలకు బోయి జ్వరమునకుమందు అడుగుము.

వై చెప్పునటువంటి పద్ధతులను గమనించినవెడల వ్యాధి గ్రస్తునికి చాలమట్టుకు బాధతగ్గి శ్రీమదులూనే ఆరోగ్య పంతు దగను.

కే. రాఘవేంద్రరావు,
హెల్త్ ఆఫీసరు.

ఖద్దరు అంగళ్లు

తెలింగవత్తికలో ప్రజామిత్రుడు కాల్ గెనువారి డబ్బుతో రెండంగళ్లను పెట్టవలసిన అవసరమే నాకు తెలియదను మున్నగు తెలియని విషయములను కొన్ని వ్రాసియుండెను. మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రకాల్ గెను కమిటీవారు నిరుడు 1000 రూపల పెట్టుబడితో ఆంధ్రవత్తికలయమున ఖద్దరు అంగడిని ఏర్పరచిరి. అప్పటికి మదరాసు కట్టణమున తగిన ఖద్దరు అంగడి లేనందుననే కమిటీవారి రీతినికొనబడి. ప్రకాశంగానైనను కాల్ గెను, ఖద్దరు ద్రవ్యములనుండి అంగడి పెట్టించక, గలాపురంలో క్షీరధారగునరకు విడుదలకై యంగడిని పెట్టించినట్లు అందరికి తెలిసినవిషయమే. మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రకమిటీవారు ఈసాలున 500 రూపలతో నూలును కొని బట్టలునేయించి అమ్ముటకు ప్రాకారాంగడిని సాగించుటకును ఏర్పాటుచేసిరి. నూలునుకొని బట్టలునేయవలసి కమిటీతరపున శ్రీ సరస్వతీ సంఘమువారు వెరవేర్చుటకు ఒప్పుకొనిరి. ప్రస్తుతము ఆంధ్రవత్తిక కాలయమున పెట్టినఅంగడి చిత్తూరు ప్రదర్శనమునకు ఆయాతావులనుండి వచ్చినవరకు విడుదలమౌత్రమే ఆయియున్నది. ప్రదర్శనమునకు వచ్చినవరకును తిరిగి పంపుటకంటె విక్రయించినపిమ్మట లాభకరమని యెంచి ఈ అంగడి పెట్టబడినది.

ప్రకాశముగానుగాని నాగేశ్వరరావుగానుగాని కాల్ గెను కమిటీ ద్రవ్యమునుండిగాని, ఖద్దరు ద్రవ్యమునుండిగాని పెట్టించి అంగడులను పెట్టించినమాట యథార్థము కాదు.

కొ. శివరామకృష్ణారావు.

మలబారునిష్ఠనవిచారణసంఘము

కొల్లెంగోడు రాజాగారికి ప్రత్యుత్తరము
కాల్ గెనువారిచే నియమింపబడిన మలబారు విప్లవవిచారణసంఘముయొక్క అంగిర్యాణమును గూర్చియు అందరి సభ్యులనుగూర్చియు, విచారణాంశములను గూర్చియు కొల్లెంగోడు రాజాగారును ఇతరులను ప్రతికూలాభిప్రాయముల వెలిబుచ్చియున్నారు. సంఘకార్యదర్శియగు యమనాదాస్ మెహతాగారు సంఘము నిష్పక్షపాతబుద్ధితో అల్లరులనుగూర్చి విచారించుననియు, జరిగినదంతయు తెలిసికొని ఎల్లరకును వ్యాఖ్యము కలుగజేసి వికమధ్యమును స్నేహభావమును పెంపొందజేయ యత్నించుననియు తెలియజేయుచున్నారు.

వైస్రూ బిల్లు

కేవలదు హితవైధనభూభ్యుత్తుడు (వెన్ను బిల్లు నంగీకరింపవలదని పార్లమెంటును కోరుట.

కేవలదు హితవైధనభూభ్యుత్తుడు (వెన్ను బిల్లు నంగీకరింపవలదని పార్లమెంటును కోరింది విజ్ఞాపనమునంది. "స్వదేశ సంస్థానప్రజలు తమ కష్టనిష్ఠురముల దెలుపుకొనవలెనన్న వార్తాపత్రికలే మా గృహము ఈ బిల్లు వలన నీ మార్గము మూసి వేయబడినది. ప్రస్తుత స్వదేశ సంస్థాన ప్రభుత్వముల యధికారము క్రింద వేషాతిరేక నిలువ జాలదు, నిలచి విద్య, పాఠశాలద్యము, వైద్యసాహాయ్యము, పారిశ్రామికాభివృద్ధి మొదలగు విషయముల గూర్చి విమర్శముగా వింపజాలదు. వైస్రూయిగారు బిల్లును పెట్టివేసే 7 కోట్ల స్వదేశసంస్థానప్రజల యాశయముల భగ్నముజేసి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యుదారాశయముల వట్టి నపనమృతమును, నపహేలును జనింపజేసిరి"

విచిత్రమైన మోసము

కలకత్తాలో డబ్బు. జే. మాయలన్ అను నైరోపీయుఁ డొక స్వదేశీవస్త్రముల రుకాణమున కేగి దంభములు తెచ్చి రుకాణదారు కద్దనుండి 2189 రూపల వెల లగ్ని ఖద్దరు తానుల గొనిపోయి డబ్బియక ఎగవైచెను. తనకు బ్యాంకులలో చాల నిలువధన మున్నటులును, తాను గొప్పవ్యాపారము చేయుచున్నటులును నతిదు దెబబుగ బత్తెనట కని యెకినికొక కమ్మి డియైన నిలువదబ్బున్నటులు ఋజువుచేసికొనలేక పోయెను. వ్యాపారము చేయుచున్నటులు గూడ ఋజువు చేసికొనలేక పోయెను. అందుచే రాజధాని మేజిస్ట్రేట్ కి కోరిక నంతర్నియము కరిగెను. విధించెను.

బనియా హత్యకేసు

తిర్పు చెప్పబడుట

ధిల్లీ జిల్లాజడ్జి కోర్టునీయగాను ధిల్లీ బనియాహత్య కేసు తీర్పుజెప్పిరి. బిమకలాలన కురికిత విధింపబడెను. గిరిధర లాల్, బాలకిమక, నిసార్ అహమ్మదుల విషయమై ఆపునకు సాక్ష్యమునకు తగినంత బలము లేనందున జడ్జి అసెస్సరుల యభిప్రాయము నంగీకరింపక ముగ్గురిని విడుదల జేసెను.

ఆంధ్ర భీముడు

వృత్తినివీడి దేశీయుల శారీరకాభివృద్ధికై పనిచేయ నెంచుట

పోక్కుండలలో ప్రదర్శనావంతరము ప్రాధెనరు రామ మూర్తిగారు భారతీయులు శారీరకాభివృద్ధికై శృషిసల్పుటలే దనియు, వైద్యులలచే ననుసరించి వృత్తిని వీడనుటకు మరెయ్య అనంతరము భారతీయుల శారీరకాభివృద్ధికై తమ జీవితమును వినియోగించెదమని యా సవస్థనించిరి.

రైల్వేకర్మిగియుల మహాసభ

సి. యఫ్. ఆంధ్రూస్ గారు రధ్యక్షుల వహించుట
ఇండియా, బర్మాదేశములలో రైల్వేయోగ్యులకు మహా సభకు సి. యఫ్. ఆంధ్రూస్ గారు రధ్యక్షుల వహించెననియు, సభ బొంబయిలో 24వ నవంబరునండి 27వ నవంబరునకును జరగుననియు సంఘసాధారణకార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు.

చల్చిమకృష్ణా కాల్ గెను సంఘము.

ఈ జిల్లా తీరపున గయకు ప్రతిఘటగా యీక్రింది వారిని బెజవాడ - తిరువూరు, గన్నవరం తాలూకాలో గాను యెన్నుకొనిరి. 1 కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావుగారు, 2 అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారు 3 బాసు దా మోదరరావుగారు 4 మానే పల్లి బాపయ్యగారు 5 వెగతురిజల్లి శ్రీరామారావుగారు 6 రాయ్యూరు అయ్యకరామయ్యగారు 7 కావలి శంకరరావు గారు 8 నూకల వీరరాఘవయ్యగారు.

వైస్రూయిగారి పర్యటనము.

వైస్రూయిగారు ఇందూరునండి 31 వ తేది మధ్యాహ్నము గ్వాలియరున కేగెదరు.

50 హోక్కర్లు బట్టగారు 28 వ తేది లక్నోకు వచ్చిరి.

యావజ్జీవనిర్బంధితుడు జెయిలరును కొట్టుట.

ముద్దాయి శిక్షింపబడుట.

ముజబబా అనునకడు సార్వభౌమునివై కత్తిట్టిన కేసు మునకై యాజ్ఞీవశిక్ష ననుభవించుచు లక్నో సెంట్రల్ జెయిలు లోని జెయిలరు హెర్బె గారిని కొట్టినందుకు నబ్ దివానల్ అఫ్ సరుచే విచారింపబడి 1894 వ. నెం. కారాగృహకానము 45 వ నియమము ననుసరించి 3 నెలల ఏకాంత నిర్బంధశిక్ష విధింప బడెను.

తిత్తున హిందువువామృతీయ విభేదములు:— కేంద్ర భిలాఫుకుసంఘమునకు చేరవ ఖైదీగారు బొంబయినుండి చెన్నై పురిజిల్లా కాల్ గెను కార్యదర్శికి ఈక్రిందికఠివార్త పంపు చున్నారు.

తిత్తునందలి హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను కరిమగించుచున్నయమై మీరు శత్రువుచుకొనవలయునని కోరు చున్నాను. హిజరతు చేయగూడదని మహమ్మదీయులకు సలహా ఇయ్యవలెను. హిందువులకుగూడ సలహా ఇచ్చి రెండుసంఘము లకు స్నేహము కుదురునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెను.

రాజమండ్రి ప్రి డి|| ము|| కోర్టులో
అసలు 477—1921

వాది:—కోర్త నుబ్బరాజు

ప్రతివాదులు:—వై సాని వెంకటరమణయ్య కై గెరాలు

నోటీసు

ఈ నెంబరు రయిను మిల్లు మెషీన్ మశ్రూమ సదరు రయిను మిల్లు ప్రదేశమందు (నాగులు చెయ్య చిన్న బజారువద్ద) 9-11-22 తేదీనన్నీ అవసరమయినయెడల 10, 11 తేదీలను కూడ వుదయము 8 గంటలు లగాయకు 10 గంటలవరకున్న సాయంత్రం 4 లగాయకు 6 గంటలవరకున్న బహిరంగ కేలం చేయబడును. వరకులున్న యితరదేలెయిల్లున్న కమిషనరు గారిని కకక్కొవచ్చును.

రాజమండ్రి } మీర్ అకరం అలీ, బి. ఎ. బి. ఎల్.
26-10-22. } కమిషనరు

కాకినాడ డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్ కోర్టు
ఫయిలు న్యాయకాజు 988/1921.

వాది. సురైల్ల అమ్మన్న సిద్ధాంతి

and

ప్రతివాది: పీకభానా సత్యవారాయణ

ప్రతివాదివై, వాది సదరు నెంబరున దావాచేసినాడు. సదరు దావాలో ప్రతివాది సత్యము యంతరకు పుచ్చుకో నందున యీ దావా 10-11-1922 తేదీకి ప్రతివాది మాజరు అవుటకు వాయిదా జేయ చిహాన. సదరు తేదీకి ప్రతివాది మాజరు కానియెడల ప్రతివాదిని యెక్కువార్తిగా declare చేసి వాదికి ప్రతివాది పరోక్షమున తీర్పుయిచ్చెదరు. కే. వెంకటరమణ, 26-10-1922. వాది తరపు కేటలు.

హిందీ పక్ష పత్రిక

రాష్ట్ర భాష

సంపాదకులు:—హృషీకేశ శర్మ.

దివాఖిదినమున వెలువడును. ఇందు భాషాతి గాదెలి హిందీ విద్యార్థులయొక్క సాహిత్య సాంఘిక, ధార్మిక, నీ సంబంధమును వ్యాసములును, శిక్షాప్రదము లగువలె నక పూర్వకముగ కథలును ప్రకటింపబడ ను. సరికూ నూతనము హిందీ సభ్యునియ 1000 ప. గురట్లు తెలుగు నుచ్చారణా సహితమైన చక్కని చిన్న చిన్న కథలు గూడ ప్రతిసంక యందును ప్రకటింపబడుచుండును వెంటనే అర్ధరూ పంపు. 400 చం. రూ. 3, మాదిరిపత్రిక 1-కి ఆ 3, పత్రిక వి. ద్వారా పంపబడదు.

మేనేజరు - రాష్ట్ర భాషా,

(333) ట్రస్టి కేసు - మదరే.

యుద్ధమునకు కారకులెవరు?

[నేమను అధినియును]

కాంతివేదంబున ప్రపంచమును ఆశ్రయించు ముందు నట్టి విరామదశ జన్మింపజేసి మిత్రమండలి నుద్ధము పట్టియున్నది. దిశ్యులను గాంతి నుసాధ్యము గావచ్చును కొంతకాలము విరోధభావ ప్రదర్శనము చేయవలయును పరిశీలించి దగిన యంతము సహకారము, అన్వేషణసహాయము, సాధ్యము గావచ్చును, బెవరిని పులుచీలికొనెడియును తప్పినందులకైనను మనము బెట్టియునునకును. నష్టపోవనిర్ణయసంఘమునకును, కృతజ్ఞత గలిగియుండవచ్చును, ఈ దేశముల ప్రస్తుతచారిత్రమును గూర్చి యోజించుటకు పూర్వము వారి యార్థికస్థితియు బరిశీలించుట యవసరము. నుమాను నాలుగు సంవత్సరములనుండియు వెర్మెల్మన్ సుధినియుమును బావరణలో బెట్టరలెనని మిత్రమండలివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అది కుదర్చి పనికిమాలినవనియు ఆచరణయోగ్యములు కావనియు ఎల్లరును ఎరుంగుదురు. వానిలో నెదిలకే కొన్ని మాదిరివి. యూరోపు నాగరికభాషలనుగ నుండవలెనని అవి ఇంకను మాన్యుచెందవలసి యున్నది. ఈ చిన్న చిన్న మాన్యులు గూడ అమిత అలస్యముగ చేయబడెను. వర్మెల్మన్ సుధిలోని వివరముల నచ్చటచ్చట మార్పు చేసిన లాభము లేదనియు ఆ సందర్భము ఖర్చు నూత్రములకే మార్పు గలిగించవలెననియు ప్రజల అభిప్రాయమున్నది. వానియందు తప్పులు, అనేకములుండినను, తర్కవాదము లేకపోలేదు. మొదటి నుండి నివరవరకు ఆసంద్విభుత మొకయహంకారభావముతోటి తమాష చేయబడెను. "మిత్రమండలివారికి గలిగిన నష్టమునకు జన్మింపజేయు, జన్మింపజేయు దేశములును పరివారము బెట్టించవలె" నను బాధ్యతను జర్మనీ యొప్పుకొనునటులు మిత్రమండలి వారు తమయాచర్యుని వినియోగించిరి.

నేమను, బాధ్యతయు సుపూర్ణముగ మన (వెనుకటి) వైఖరిపై మోపబడెను. అందువలన వారునష్టములకు పరిహారము చేర్చించుకొనవలసి యుండుటయే గాక ఆర్థికముగను, ఇతరవిధములగను ఆదేశములు మరలతలయెత్తి బంధులాగున మిత్రమండలివారు పలువిధము లనుసాధనముల నాలోచించిరి. వారు వ్యాప్యమునకు భరణ బూతుకొనవలసినట్లు చేయుట - ఆస్తి యా - హంగరీని చిందరవందరచేయుట యుక్తియితరవిధముల ఆదేశముల యెల్లముల వైఖరియును మార్పులు, ఆయుధములను, యుద్ధసామగ్రిని తీసివేయుట, యిట్లుఅన్నివిధములను నుపాయములును అన్వేషించబడెను. వీనిగన్నిటిని మూలకారణము న్నాయమైనదే యని ఒక వేళ యంగీకరించినను, యిట్టి సాధనముల నవలంబించు విధానము ధర్మముగ నున్నదా యనితప్పక ప్రశ్నించదగును. కొన్నివిషయములు న్నాయముగనుండవచ్చును. కాని వాని నాచరణలో బెట్టుట రాజనీతి గాకపోవచ్చును. వెనుకటి పాలకులు ప్రారంభించిన యుద్ధముల బాధ్యత జర్మనీ, ఆస్త్రియా దేశపు ప్రస్తుతపు రిపబ్లికను ప్రభుత్వములపై మోపుటయు ధర్మముగ నుండులేదు. మిత్రమండలివారు, అంతేకాదువలెనో హతాత్మకనో 1914 లో నిరపరాధముగ నుండినవారై యెల్లప్పుడును నుండుననియు తలంచుటకు వీలుండదు. ఈసందర్భముములలనను, ప్రస్తుతార్థికస్థితిలవలనను సంభవి సమీపరాలి ననుకరింప న్నాపించినది. సవరణచేయుట యవసరమని కొందఱు మాత్రం నిర్దిష్టమగువిషయము క్కురించుచున్నది. పాయింట్

కేసుగాను (సెంచ్విప్రధాని) జర్మనీ యుద్ధకృతము నంతయు భరింప వలసియుండ, ప్రస్తుతమునాటి యుద్ధము దీనిని చాల మితభాగమే యని సంకోచము తెలుపుటయు తెలిసెను. ఈసందర్భముక లానుకుబాధి గారి యభిప్రాయములను సయితము గమనించుట యుక్తమగు నుండును. 1917-వ సంవత్సరమునందు లానుకు బాధి గారేమి చెప్పిరి? "మిక్కిలి అపారకమైనట్టియు, రహస్యముగను, బాక్రమ్యము, చాకచక్యముగను నున్న బడిన కట్ట ఇతరదేశముల స్వాతంత్ర్యమును, ప్రాంతముగ, అమానుషముగను బడద్రోవట్లుటకు ప్రారంభించబడిన యుద్ధమును" అనిపలికియు, ముందేమియు 1920 వాటికి ఇంకొకవిధముగు నిభిప్రాయమును, అలానుకు బాధి గారే వెల్లడిచిరి. "ఆస్త్రియా అంతిమిటాను (ఆగస్టు 1, 1914 నకు పూర్వము) యుద్ధము ప్రారంభ మగునని ప్రభుత్వమున కధిపతిగనుండినవా డెవడును తలంచినందుండను. విధిలేక యుద్ధమునందు పాల్గొనవలసి నట్లును తటస్థించెను"

మొదటి యభిప్రాయము వర్మెల్మన్ సుధిభావమును రెండవయభిప్రాయము జెనో నానుమానేకభావమును వెల్లడిచుచును.

ప్రాంసు, రుష్యా.

ఆస్త్రియాదేశపు యువరాజును జంపిడి మొరటు జరిగించినయుముల న్నాయాన్య నుములను బడిలింపింకమాత్రమున లాభములేదు. జర్మనులకుట్రలవలన యుద్ధము ప్రారంభమైనందుట వాస్తవమేయగుచో, చరిత్ర మేదియుగ నున్నచో బడిలింకెము. చరిత్ర అవిధముగ సమాధానము నొసగుటలేదు. ప్రతిదేశమును తనసాధనములను, తనసామగ్రిని యుపయోగించి, అన్నియవకాలములను వినియోగించుకొని ప్రపంచములో తగినకళా నందున లాకులను భాగములను స్వోపయోగమునకై నితరముల జేసికొనవలె నను కాంక్షతో నుండెను. జర్మనుయద్ధసామగ్రి ప్రసిద్ధి చెంది యుండిన తప్పేమి? అది నేర్చుకొను. ఈ యుద్ధసాధనములు, నాగరికతవలన ప్రతిదేశమును అభివృద్ధి చేసికొనుచుండినవే యుద్ధము ప్రాంసుకు గాని రుష్యాకు గాని అశ్రేష్ఠము గలిగింపలేదు. యుద్ధమువారంధ్రము గాకపూర్వమే కొన్ని మాధనములు ముందునుండియు యారించు దేశములును కనుకయు యుద్ధసామాయలను అధికము జేసికొనుచు వానిని నులభముగ వినియోగమునకు వచ్చునటులు జేసికొనుచుండిరి. ఈయే గాటులవలన, వారు యుద్ధమునకు సిద్ధముగ నుండుటకు నిశ్చయించుకొనినదియే విదితము కాగలదు. దుర్మనస్వతమున ప్రాచీనతాలమువారు తమసాధనములను నులభముగ లాకెయిసుపాతముల నుపయోగించుటకు వీలు లేకుండెను. రుష్యును పటాలము కట్టినిరపయోగమై నది. అయినను వారికి గెలుతునను విశ్వాసముమాత్ర ముండెను ఆమెకా సమర్థమునందు మనతోపాటు సమానస్థానము నాక్రమింపవలెనని ప్రయత్నించుట న్నాయమగుచో, జర్మనీదేశము మనతోపాటుగావచ్చును. రెండవస్థానమునైనను ఆక్రమింపవలెనని తలంచి యుండుట నేరమెట్లునను? అందుప్రసామేమిగలదు? రెండవపాటు సమానేకమునందు జర్మనీదేశము యుద్ధసాధనముల నిర్మించవలెనని కొరియుండినచో, ప్రాంసుదేశము అంగీకరించునుంకునా? మన మింకను సముద్రమునకు వచ్చి స్థానమున పొందుచు సాధనము లన్నిటిని యుపయోగించుచుండుట ధర్మముగ నుండునా?

పరదేశాక్రమణమును గూర్చి జూరకన్నను, యుద్ధమునకు పూర్వపు సంవత్సరములలో మొరాకో, జిబ్రాల్టర్, పర్షియా,

మంమూరీయా, కొరియాను సంపాదించి లాభము పొందినది మిత్రమండలిలోని దేశములే. మొరాకోనును ఇనుపగనులన్నిటిని ప్రాంసుదేశము స్వాధీనపరచుకొనెను. కెయూజునమోండ్లమునకుల భౌగోళిక కర్మవహారము చెడినను పాశ్రాజ్యకాంతి అధికముగ ప్రాంసుకుకే యుండెను. మిక్కిమండలిలోని దేశములు జిబ్రాల్టర్, పర్షియా, పర్షియాకాకాకమును నిలువబెట్టుకొనట కైవెంకో ప్రయత్నించు జేసెను. ఈరెండుకారము బాగుగ కనిపించుచుండెను. మనముదక్షి జాఫ్రికాయందును, రుష్యాజి పాశతోటి యుద్ధము సాగించుచుండినపుడును జర్మనులు ఆమనకాశమును వినియోగించుకొనియుండవచ్చును. కాని వినియోగించినవారుకాదు; కుట్రయను నేతలును జర్మనీపై మోపినపుడు వారు వైవిధ్యానమును తెలిపిన నెట్లుండెడినో!

యుద్ధమునకు పూర్వపుస్థితి నాలోచించునపుడు సవ్యను పాలకవిధానము జర్మనీవలె నే ముఖ్యముగ గమనింపదగియున్నది. రుష్యాలో పలుకుబడిగల పక్షమువారు కొందఱును, కాదెట్లుపక్షమువారు కొందఱును, హబ్సుబర్గ్ రాజ్యమును విధ్వంసముచేసి కాన్స్టాంటినోపులు నాక్రమించుకొనవలె నను నక్షేత్రముతోను అస్త్రియా జర్మనీ దేశములపై దాడివెడలి రనుటకు నిదర్శనములు కొన్నిగలవు. రుష్యాపై పొందించిన బాల్కన్లీకు మొట్టమొదట అస్త్రియాకు ప్రతికూలముగ నుక్షేపింపబడెను. బాల్కన్లీస్థుల మడుకుతినము వలన మొదటి కుర్కీమంకే రుష్యా తిరిగెను. ఫిబ్రవరి 1914 నందు సమానేకమైన రుష్యును బాల్కన్లీస్థుల రహస్యనివేదికలవలన, జర్మనీపై యుద్ధము ప్రారంభించి ప్రయత్నించుటలు లేకుండెను. అయినను, మనకింకయుమే తెలిసినదిగాదు యుద్ధకృష్ణ మధ్యదేశముల కెట్లుండెనని తలంచవలయున్నచో, అంతర్వేష్ట రుష్యా, ప్రాంసులవలెటి దేశములకును నుండెను.

యుద్ధప్రారంభ కాంక్షములవారమునపుడు, ప్రతియోగక్షేయమును బెట్టియును విషయమును గూర్చి ఏమాత్రము మనస్సునందు లేక వెట్టుకొనకూడెను. బెట్టియును స్థితి తరువాత ఫలితము, జరియొక కారణముగాని, యుద్ధమునకు ముఖ్య కారణముగాను. బెట్టియును జోలి కెమరును బోవండినను గూడ, సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే ప్రభుత్వమునందు సాల్వాన సంగీకరించియుండెడి. వాడు. టోరెవెకుపునాయకుల లభ్యదాతనికే సాయము జేసి యుండురు. రహస్యముగ ప్రాంసు వెలల ఆతని కుండిన పక్షపాతమును పాల్గొమెట్టునం దెంత కచ్చిపుచ్చినను, రుష్యాతోటి సముద్ర సంబంధము ఏ ఆలోచన లన్నియు కుదిరియుండెను.

నిజస్థితి

యుద్ధవిషయములు కొన్ని గూఢమైనవి అప్పటికప్పుడు మేము ప్రముఖ జూచుటలపట్టించినందున, వానిని జూచిన పిమ్మట మాత్రం గలిగిన యభిప్రాయములను మాత్రమే యిట నివేదించుచుంటిమి. హబ్సుబర్గ్ ప్రభుత్వము ఇతరులనుకొనినంత అమానుకస్థితిలో నుండినదికాదు సెంజెనో ప్రాంతములనుండి స్వాతంత్ర్యార్థికారము వహించియుండెను. బర్లను తనసాధనముల సమహూచ్చుచుండెను ఆస్త్రియాంగరీ కొన్నియవారు చర్చ లిచ్చుచో, మారుమారుచిన, యుద్ధమునకు కారణము ఈ ప్రదేశముపై నధికభాగముగలదని విదితమగును. స్పెయినుకు బంధించిన ఘోరమైనట్టి 'నుదిసంకేము' బర్లనుకు ముందుగ తెలియలేదనియు విదితమగుచున్నది. జర్మను "కామకాన్సిలు" మున్నగునది యుద్ధానంతరము కల్పింపబడినపుట్టిటి పురాణములు, అంతనితికినన్ని పిమ్మట బర్లను ఆస్త్రియాను పుట్టించెను స్పెయినుకు బంధించు కేవలము ఆస్త్రియాకు సంబంధించిన విషయమే యగుటచే సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే మొదలుమూచించిన మధ్యవర్తిత్వ పరిష్కారము నిరాకరింపబడినది. ఇందలి యుక్తేత్యము నుంచిదిగ నే యుండకచ్చును. కాని యిట్లుతీరికాస్త్రియాకునుగల సంబంధమునకు ధర్మము గలుగుట కిటుస్థించెను.

శతక కవుల చరిత్రము! శ్రీ శతక మొల సంపుటలు!!

ఇప్పటికి 4, 5 సంవత్సరముల నుండి శతకముల విషయమై వ్యయప్రయాసలకు లోనై శ్రీయుత సంగూరి సుబ్బారావుగారు 600 శతకముల చేర్చును, 400 శతకములను సంపాదించి, చదివి, విమర్శనములు కొన్ని పత్రికాముఖమున నెల్లడించుచున్నారు. గదా!

వారికి జక్కని శతకము లనేకము లుండగలవు!
ఇప్పుడు వారి శతకకవులచరిత్రము వ్రాయుట పూర్తియైనది.
10 దినములలో ముద్రణము ముగించును.

ఇది గాక ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యస్థానమునందు పూర్వశతకములు వచ్చునట్లకలతో 20 శతకముల చొప్పున క్షత్రియశతకములు, వీరశతకములు, కృష్ణ శతకములు, నేదానిశతకములు నని విభజించి సంపుటములుగా ముద్రించుచున్నాము. అప్పుడే ముద్రణ ముగింపబడెను. తెనుగుమామయిపుటములలో సజీవులైన కవులందఱి శతకములనుండి మాన గొన్నిరమ్యమైన పద్యములు, శాసనములు గూడఁ బ్రకటింపబడెను. శతకవాఙ్మయము శింశూర్ణముగఁ బ్రకటింపబడెను.

కావున మా పాఠకు లందఱును దయకడ నున్న శతకములు వ్రాతప్రతులు కాని, ముద్రిత ప్రతులు కాని యేశతకములైన ఆరేమే పంపినచో, రెండవపుటలో సంపుట్టిన ప్రతి శతకమునగూర్చి వివరములు వ్రాసి ప్రకటింపబడెను. ఆపద్యుడశతకములకుఁ బరిధిలము వలయువారికి కచ్చెదము. వెంటనే పాఠకులు శతకములందఱి సానుభవం గోరుచున్నాము. (శతకములతో శతకకర్తల జీవితచరిత్రమును కూడ తెలిపినవారు వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.)

ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు, టపా వెట్టె నెం. 212, మదరాసు.

శివకవచము, కష్టపడువారికిది యోగ గొప్ప ప్రసాదము

మన ప్రాంతములలో గల గొప్ప భాగము, భవనము, ప్రాంతములు వృధాగాను, ప్రేమతోయములను ఆకాశం నుండి పడగొట్టెను. వ్యాధులు మొదలగునవి పటాపంచలై పారిపోవునట్లు చేయుటయందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ శాస్త్రమును సమాప్తమైనదియును ఈ ప్రపంచమునందు లేదు. అశ్వము అమిమముగా పోయినట్లు. ఒక వారములో జలలో అన్నియు తప్పక జలమును జాతకములు వ్యత్యాసములేక ప్రాయబడును. ఒకసారి అర్ధరూపి చూడవలెను.

వెండి 1-కి ధర రూ 3, అద్దధాతు రూ 5.
Pundit S Jyotirvid,
Astrologer, 7/A Star Lane
P O Calcutta

సుప్రసిద్ధమైన నంజన్ గూడు దంతచూరము.

రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను శుభ్రపరచుటయందును, తెలుపుచేయుటయందును, పలుకర్చుమును కలగజేయుటయందును అమోఘమైనది. శుభ్రమైన వనమాలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన శుభానుగ్రహము. తీర్పులేక ఉప్పుకలిపిడి పంపుమును. 1 పాట్లము 1 నెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ 0-1-0; 12 పాట్లములు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 1-0-0. శ్రీకరకస్తూరిమాత్రము:—బిడ్డలు మొదలు ముసలివారి వరకు సకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును. 250 ముగ్గులుగల బుడ్డి 1-కి రూ 0-4-0; 12 బుడ్డు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 2-0-0 లగును. ఆయుర్వేద విద్వాన్ వి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు. (మైసూరు జిల్లా) (1)

నిర్ణయకాలమునకు

నగలు తయారుచేసి యిచ్చుటవారు లేరని సంశయములేదు. మతియు చక్కపుండే, సవరంబంగారము పూచీరిచ్చెదము. యిచ్చుట లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. సవరంబంగారు వాగరములు, సాదా జడలిళ్లు, మల్లెమొగ్గులు, కంపులిళ్లు చిన్నవి పెద్దవి అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగానున్నవి. ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు. వైశాఖవారోద్ధు, మద్రాసు.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది.

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బొకడముల సంహారము:—ఎంతకాలమునుండియున్న కీటకరొగమునైనను వారములోజాలలో గుణము కనబరచి. బాగుమంటులు, నీరు హరించుటయొక్క పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును. 15 రో. రూ 4-8-0 వారమునకు రూ 2-8-0. (40) నిఖిల వ్యాధిమైత్ర కంకరము. చిట్టఫిరంగి, పల్లిక, బగ్గెలొనగు సవాయిలున్న, కీళ్లనొప్పిలు, నల్లని పాదాలు, తలవ్యాధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహవణములు, కుక్కవ్వము మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము లోజాలలో నివారణచేసి బలము, కఠిరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. ఇచ్చావత్తం. నెల రో. రూ 8-0-0, 15 రో. రూ 2-4-0. (30) సర్వవిధ క్షయరొగసంహారి లేవ్యాము. జీర్ణించిన పత్తి, తెలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు రోగిని సర్వము, మూత్రము స్వల్పముగాని, బోట్టుబాట్లుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు కలిగి రక్తవృద్ధి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చావత్తం. డబ్బీ రూ 1-4-0. (48) మహాప్రసాదరసము (అను అష్టాదశ క్షయరొగసంహారి) నెల రో. 5-0-0, 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పాదాలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతికేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, వగైరాలు లాజై ఎర్రవారి సదా తిమ్మెరలుగా నుండుట, తుచునీరు, అంతర్రేణుములు వగైరాలుకు పరమానందము. (27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల రో. రూ 8-0-0, 15 రో. రూ 4-0-0 కఫములు, క్యాసకాసలు, దగ్గు, వగర్చు, అబ్బుసము, మొలై శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మాస్త్రము, 3 పూటలలోకఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ విచ్చును. శోషాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు.

కె. వి. ఆచారి, K. V. Achari
ఆయుర్వేద యోగజ్ఞాన దాతృ Ayurveda unani Doctor.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectuy and particulars please apply to Roy Dutts and Co.

172, CALCUTTA,

“తెలుగు సంక్షిప్త ప్రతీక్షణము”

మీరు ఇల్లుకడలకే తెలుగు పాఠ్యపాఠము నేర్చుకొని భాషాశీలమవుము. దీనిమున కొక గంట వసీ. “ప్రాప్తి కృత్యు నిమిత్త మనాదిళ్ల మంపించండి!” (13) ఇక వల్లెమొక బూర్గునో, కాశీనాగ

బెండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 800 పేజీలు	రూ	1-0-0
2 భాగము 272 పేజీలు	రూ	1-0-0
3 భాగము 280 పేజీలు	రూ	1-0-0
కాశీమజిలీలు. 1 భాగము 488 పే.		1-8-0

(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము. మంజువాణి మద్రాసుకాల, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుట యందు శేర్మిక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకావందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 వనపాడి, బొంబాయి

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు. ప్రతిదినము నందలు ఖర్చు. (8785) ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిలువ మీకే తెలియ గలదు. నెల రో-రో మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసికొనుచు తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజీ వగైరా వేరు భారతవస్త్రధారణము బెజవాడ.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగరొగమునకు మేకారము కష్టము లేదు. పిలిచారితో వసి లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల తెగ రొగమును మూడు పూటలలో మానును. శ్రీల కనుక వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షసము. (51) డబ్బీ 1 రూ 2-4-9 గందర్వ ఫాస్ట్ రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

బహుమానము

వైద్య విద్య ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు ముగ్ధుడగు అన్ని భాషలలో వ్రాయుటను. రాజవైద్య నారాయణజీ శేఖరజీ, (8198) 27, చీవాటకూరగొడ్డు, మద్రాసు.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగ్యధర! జాతకరత్నము PART I జన్మనక్షత్రము పుట్టిన రోజు వేళ మున్నగునవి లేకనే సంత త్వర ఫలితములను క్యాకర్తన రీతియే సహా యెన్ని సంత త్వములకైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కర లేకయే తయారితట తాము వ్రాసికొనగలము. ధనము, సంతోషము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు దానవిభావములతో మీ మీ జాతి కములను మీకే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యంతిజ్యోతిషము. దీని నెల రూ 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనుపాకి 1-0-0 మూర్తి కలయుచో జాతకములు సరసమైనవరకు పంపబడును. (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖంకాట, విశాఖపట్నంజిల్లా

త్వరపడు! నిలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూర్ బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకా మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ. మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

ఆద్యలా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు వెద్దబజారులో మునిసిపల్ నె 143 దగల వాస్కోడిగమైన స్థలములో నేను 1918 నెంబర్లో కట్టించిన రెండంతములు గలిగిన నామేడను అద్దా. వీరువాల ఫిట్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియ పరచినమీదట లాటరీములముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లుమాత్రము గలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు త్వరపడినచో లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్లన్నియు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ యెప్పుడు కలిపేది నా, లాటరీ వేయవిధానమును, తప్పిటుగా నుండు యిషుతికను, స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రచురపరచిన పేర్లట గొప్ప శిక్ష్యగ్రంథము, వెద్దబజారులో చురుకల యెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడను. 3. ఈ టిక్కెట్లకు వసూలయ్యే సామ్యులో ఏజెట్లు కమిషనుకరైరా ఖర్చులతోను మిగతాసామ్యు లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి అయ్యే వరకును యెలూరు వెద్దబలో కో ఆఫరేటివు బ్యాంకింగ్ నుంచి లాటరీ ఆనంతరము దీక్షింపబడును. 4. ఈ మేడను తనఖాలో వగైరా అన్యాయము లేమి చేసియుండలేదు. సదరు మేడకు ఎవరికల యేతగాదాబడుచున్నా నా స్వంత ఖర్చుతో పరిష్కరించి యీ మేడవాక్కును స్థిరపరచగలవాణను. లాటరీలో గెలుపొందిన వారిని వారి స్వంత ఖర్చుతో గెలుపొందిన 15 రోజులలో వైవరతులతో క్రమమైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు సముఖ స్థానం లోని రిజిస్టరు చేయించుకొనగలరు. అందుకు వాకర్తనున్న ట్రైబియ్యడిన్సు, యెస్కెంప్రెమ్యు సర్టిఫికెట్టు వగైరాలు జిల్లాకలయందు యిచ్చి ఆప్టి సాఫ్టీన పరచబడును. 5. టిక్కెట్లు కాలసిన వారు తమ అడ్డమున్న కష్టముగ వారాయుచు, టిక్కెట్లు 1-కి రూ 5 లుగా నామేడ వసూలుకల చేసియుండల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తమకు ఓటాలో జరిపించబడును. 6. కది టిక్కెట్లు ఒకసారి కొనుపాకి ఒకటిక్కెట్లు కమిషనుగా యిచ్చబడును. 7. ముందు టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడువు. 8. పోస్టు ఖర్చులు పంపినచో జవాబు యిచ్చబడును.

మాటూరి సర్వేశం, మేక హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క వివరము (2) భుజన తేది, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ కాలము, ప్రస్తుతపు నయస్సు, మాత ఉత్తరము వ్రాయువన యముగాని, ఈ మూటిలో నేదియో యొకటి మాత్ర పంపినయె డెల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, కిరీతాశిస్యము, బసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళిత్ర జాగ్రత్తము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు కా లుల కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా తం కెడము. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అభివృద్ధి, జయభోవు ప్రతిసంగి వలములు, అనగా, మహాదీక్ష, అంతర్దాఫలములు గల పూరా

జాతకము. కాస్త్రముకముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5-00, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అద్యాస్య ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభివృద్ధి తయారుచేసి తక్కిన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సర ఫలము
మొత్తముమీద 1 సం 700 వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివర ముగా వ్రాయుటకు వి. పి. భర్తలతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జ్యోతిషము గాని జన్మనామము గాని మాత్ర పంపిన చాలును.

జాతకమార్తాండము

రెండవభాగము ఇది 300 వేటిలు

ఇందు లగ్న స్థులు, గ్రహస్థులు, భావస్థులు, మర్త్యులు, మౌలికవర్త, అవ్యవర్త, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 పరిమాణ భోగములతోను, విశేషాంగములతోను వ్యాదక భావఫలములు మహాదీక్ష అంతర్దాఫలములును, ఇంకను అనేక సంకతులతో మిక్కిలి నులభ్యతలని అత్యద్భుతముగా వ్రాయు లడినది. దీనివలన అన్ని సంకతులు పూర్తిగా తెలియును.

ఈ భాగము నచ్చూర్చుండల తిరిగి సామ్య వాచనము చేయవచ్చును ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు దరఖాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాత్ర వ్రాసినయెడల మొదల వి. పి. గా తంపెదము. దీనినెల పోస్టుఖర్చులు గాక రు 2-0-0 లు ఆలస్యమైవో ప్రతులు దొరకవు.

(3512) ఆ కె ల్ల వెం క ట శా స్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోవాకలిజిల్లా)

సిద్ధ ముకరధ్వజ

(భైషజ్య రత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధానములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు కుడిచేయి రసము, బంగారము, కస్తూరి, తక్కిన సామగ్రి మొదలగు విలువల గల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. ఇది గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మితముగా మాత్రే తయారు చేయబడియున్నది.

ఈ శ్రేష్ఠ వాచనివాచకా: సకవాదివ్యవధ్యతే । మధురము: కాంతిజనన: కామోద్దీపకవ్యవహిత: । బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. కిరీతమునకు కాంచినయ్యును. సామ్య భావపుష్టిచేసి కామోద్దీపనము కలిగించును. అతిమూర్తిత, తయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుతేజోరములగు వ్యాధులలో సామ్యగ నుప యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందుతో బంపబడును. మొ 25 మూతలు రూ 5-0-0

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వనూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపితబడినది.

19 హాన్రోడ్డు మాంబురోడ్డు, మద్రాసు.

నిర్మితముగ తయారుచేయబడిన కాస్త్రమునకు ఫలములకు పుట్టింట్లు. కాట్టిలూగు కి తిరమా గా కలబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసాశోకుడు.

ప్రశాంఘిలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళిక్కణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరుపతి, (3) 405, టంకశాలపేటి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచోటి-మద్రాసు.

జీవామృతము

ఈ జీవామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు ఆమోఘకర్త మౌపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు నేడిని పోనిగొట్టును. ఇది తయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు జలములేని రోగులకు మిగుల సుత్తమునైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి జీవామృతము చలనచేయును. అస్త్రము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంచిరుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సా హమును కిరీతమునకు కాంతిని నరములకు వృద్ధబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును కిరీత క్షేమించి పనిచేయు. వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండదగిన అమృత మనకుటకు సంజేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన శివభులచే తయారుచేయబడిన దిగ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ 4-0-0.

పొక్కిరిగు మరియు పోస్టేజి వర్తరాలు చేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల జాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుకవిధి, మద్రాసు. తంత్రిఅడన్:—పండిట్, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)
107-108 ష్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెల్లు ? (3)

ఇదొకసారి చదవండి
ప్రీతులులకు, రోగులకు-నిరోగులకు
ప్రాణమువంటి రుచికరమైనది.
రోగోద్రవములును, ముసలితనమును లేకుండ
బహుకాలము సుఖముతో జీవించుటయందు
దిచ్చగల వారికి

ఈ దేశంబున	శ్రీ లా జ తు	1928 సం. ౧౦
నెలఖయనర	రసాయనం	జనవరి నెల
కుడబ్బరు	(అమృతోపమము)	మొదలు ద
6-8-0		వ్యాసు 8-0-0

20 తులముల డబ్బా రోగులకు 20 దినములకు నిరోగు లకు 40 దినములకు వృద్ధాప్యమువలన గాని, అధిక ప్రమాద నీక పరిశ్రమల వలనగాని, ఏదైనా కఠినవ్యాధిపీడితలకు గాని కిరీతముకప్పించినను, అతిదుర్బలమైనను, ఇంద్రియాదులపటుత్వ ము తగ్గినను విశేషముగ కిరీతపుష్టి, కాంతి, మితిలేనిబలము కిరీతపటుత్వము, శక్తి, ఉత్సాహము, సుఖము, ముఖముగ కలుగును. శుక్రమేహము, రక్తమేహము, నీలమేహము, హరి త్రామేహము, దుర్గంధశుక్రసావము మొదలగు మోసంకతులు లు, సవాయి సంకతులులు ఎంతకాలమునుండి పీడించుచున్నను అతిశ్రుకాలములో నిర్మూల మగును. మధుమేహము, ఇంద్రి యననము, బహుమూత్రరోగములకు తుదుర్బలములను దీ యావధ రాజము నుపసద్ధము. విమంజలకల్లను నిరర్తింపక చిరకాలము నుండి పీడించుచుండు రక్తప్రదరము (కుసుమరోగము) స్వేత ప్రదరము (తెల్లబట్ట), ఋతుశూల (ముట్టునొప్పి), మరి ముదర దని నిరాశచేసికొని యుండు అన్నివిధము లగు గర్భాశయ వ్యాధులు, మర్మస్థానవ్యాధులు, అజీర్ణము, తలనొప్పి, కృశత్వ ము, నిస్త్రాణి, ఇంక ననేకరగ్యులకు నీరసాయనము, అమృతము వృత్తువును జయించు చందమున జయించును. ధాతువికారము రక్తవికారము, ఆరంభమృతరోగము, రోతుకు, ఫిరంగరోగము మోహములనగాని వైత్యమువలనగాని కలిగిన, ఎరువు, తెలుపు, నలుపు, అనేకవర్ణములు గలమచ్చలు, బగ్గెలు, కణరలు, పొక్కు లు, రసవిష పాపాజాదివిషములు, నవామేహప్రణములు, గలిరోగ ములు, తాగురోగములు, దంతవణములు, జీవ్యరోగములు, కర్మ రోగములు, నేత్రరోగరోగములు, మర్మస్థానవణములు, అతిశ్రు ముగ ముదురును. మధ్యకాలమున ఎందుకల్ల సంభవించిన నపుంస కత్వమైనను, ఇంద్రియపుష్టినైనను, శుక్లస్థవ్యరోగ మైనను, రక్తపక ముదురును. నరయోజనబలములు కలుగును. ఈశిలాజీతు రసాయనము పుచ్చుకొనుటవలన అతివృద్ధాప్యమువరకు జీవామృతో బలములు, ధాతువులు పటుత్వము కలిగి అతిసుఖముతో జీవ యాత్ర గడపును. తయ, ఉబ్బున, కానరోగులకును, జీర్ణజ్వరి తులకును, ఆజీర్ణరోగులకును, కష్టకిరములగు ఇంక ననేకవ్యా ధిపీడితులకును ఇది బాల్యమృతనివలె హితముజేయును. రోగు లకు ఆరోగ్యమున్ను, దుర్బలలకు బలమున్ను, కృశించియున్న వారికి కిరీతపుష్టిన్ని, నిరోగులకు దీర్ఘాయువు, సంపూర్ణరో గ్యము, అమితోత్సాహమున్ను ఈ రసాయనమువలె చప్పున కలిగించు దివ్యవధ మింకొకటి కల దని యెవ్వరును తెప్ప జాలరు. మీ రొకసారి గాని దీని ప్రత్యక్షగుణములు పరీక్షింపు దురు గాక. తెలుగున గాని, యింగ్లీషున గాని స్పష్టముగ వి యిధ వా మా తో మాకు ప్రతియొక్కరము వ్రాస్తూ యుండవలయును.

ఆయుర్వేద రత్న, పండిట్,
బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు,

పుట్టల

180. పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతసుఖమును పొం చుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుస రించుటవలననే కలుగుచున్నది.

ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమున కలగజేసి కిరీత సాఖ్యమును దృఢకాత్రిమున ఆయుర్వి ధిని ఇప్పించును.

ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. మొదల వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు